

Bijlage

Het gebruik van antibiotica bij landbouwhuisdieren in 2019

Trends, benchmarken bedrijven en dierenartsen

Juni 2020

Inhoud

Correctie antibioticumgebruik over 2018	4
DDDA _{NAT} overzicht.....	5
Massabalans.....	8
Antibioticumgebruik per sector in detail	9
Vleeskuikens	9
Kalkoen	16
Leghennen	19
Voorschakels vleeskuikens.....	28
Varkens	34
Vleeskalveren.....	44
Melkvee	57
Overig rundvee	61
Vleeskonijnen.....	68
Aantallen dieren in de Nederlandse dierhouderij.....	71
Antibioticumgebruik volgens Europese doseringen (DDD _{VET}).....	72
Gefaseerde invoer nieuwe benchmarkwaarden	74
Standaardgewichten	75
Rekentechnische details voor figuur 1 - de lange termijn ontwikkeling in antibioticumgebruik.....	77

Correctie antibioticumgebruik over 2018

Het antibioticumgebruik over 2018 liet een sterke stijging zien in de vleeskuikensector, deze stijging werd deels veroorzaakt door een afname in de gerapporteerde dieren aantallen door het CBS. De dieren aantallen zijn na publicatie van het SDa-rapport bijgesteld voor de vleeskuikensector. Ook voor de kalkoen-, varkens- en kalversector hebben correcties plaatsgevonden.

Het gecorrigeerde antibioticumgebruik voor de vleeskuikensector over 2018 komt uit op 10,1 DDDA_{NAT}, 14,7% lager dan het eerder gerapporteerde gebruik. Het gebruik ligt 7,3% hoger dan in 2017.

Het antibioticumgebruik in de kalkoensector komt na correctie uit op 20,6 DDDA_{NAT}, 18,2% hoger dan gerapporteerd in het 2018 rapport. De dieren aantallen gerapporteerd door de sector zijn hoger dan de dieren aantallen van het CBS. De dieren aantallen in de varkenssector zijn licht naar beneden bijgesteld, hierdoor stijgt de DDDA_{NAT} met 0,2%. De sector komt afgerond nog steeds uit op 8,7 DDDA_{NAT}.

Na correctie wordt voor de kalversector een antibioticumgebruik gerapporteerd van 18,6 DDDA_{NAT}, een daling van 2,2% ten opzichte van het gerapporteerde gebruik.

Voor de overige diersectoren (rundvee- en konijnensector) blijft het gebruik over 2018 onveranderd.

DDDA_{NAT} overzicht

Tabel B1. DDDA_{NAT} over diersectoren voor 2015 - 2019 voor verschillende farmacotherapeutische groepen

	Vleeskuikens					Kalkoenen					Varkens				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Therapeutische groep															
Eerste keuze	3,86	2,53	2,39	2,28	2,57	19,18	12,29	8,11	10,82	10,66	6,97	6,88	6,61	6,70	6,26
% eerste keuze van totaal	26,5%	24,9%	25,4%	22,6%	26,0%	53,4%	46,5%	40,2%	52,5%	47,9%	77,1%	77,5%	76,0%	77,2%	78,7%
Amfenicolen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,18	0,24	0,25	0,25	0,26
Macroliden/lincosamiden	0,10	0,04	0,04	0,03	0,02	*	*	*	*	*	0,78	0,82	0,76	0,77	0,84
Overig	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Penicillines	1,20	0,70	0,59	0,44	0,87	4,49	3,70	1,64	2,62	1,61	0,57	0,58	0,55	0,68	0,51
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	0,12	*	0,10	0,12	*	0,08	0,07	0,09	0,12	0,09
Tetracyclines	1,49	1,01	0,95	1,04	0,90	12,57	7,63	5,51	7,15	8,13	4,14	4,07	4,05	3,86	3,54
Trimethoprim/sulfonamiden	1,07	0,78	0,82	0,78	0,78	2,01	0,95	0,86	0,93	0,93	1,20	1,10	0,90	1,01	1,01
Tweede keuze	10,60	7,55	6,96	7,74	7,24	14,92	11,93	10,99	9,06	10,99	1,69	1,71	1,83	1,67	1,36
% tweede keuze van totaal	72,7%	74,1%	73,7%	76,4%	73,1%	41,5%	45,1%	54,5%	43,9%	49,4%	18,7%	19,3%	21,1%	19,3%	17,1%
Aminoglycosiden	0,02	0,01	0,03	0,02	0,01	0,71	0,69	0,05	0,00	*	0,01	0,00	0,01	0,03	0,03
Aminopenicillines	7,23	5,78	5,00	5,19	5,37	12,13	10,05	9,37	7,52	9,16	1,36	1,39	1,41	1,24	0,97
Cefalosporines 1e en 2e gen.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Chinolonen	2,86	1,51	1,72	2,29	1,62	0,10	0,01	0,26	0,18	0,16	0,03	0,02	0,03	0,02	0,04
Combinaties	0,11	0,05	0,01	0,02	0,01	*	*	*	*	0,01	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02
Macroliden/lincosamiden	0,38	0,21	0,20	0,22	0,24	1,98	1,18	1,30	1,35	1,66	0,25	0,26	0,37	0,37	0,30
Derde keuze	0,13	0,11	0,08	0,10	0,09	1,84	2,21	1,06	0,75	0,61	0,38	0,28	0,26	0,31	0,34
% derde keuze van totaal	0,9%	1,1%	0,9%	1,0%	0,9%	5,1%	8,4%	5,3%	3,6%	2,7%	4,2%	3,2%	2,9%	3,6%	4,3%
Cefalosporines 3e en 4e gen.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Fluorochinolonen	0,07	0,07	0,05	0,06	0,04	1,20	1,60	1,06	0,75	0,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,06	0,04	0,03	0,04	0,05	0,63	0,61	*	*	0,02	0,38	0,28	0,26	0,31	0,34
Totaal	14,59	10,19	9,44	10,13	9,90	35,94	26,42	20,16	20,62	22,25	9,03	8,87	8,70	8,68	7,96

Tabel B1. (vervolg)

	Melkvee					Vleeskalveren					Overig rundvee				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Therapeutische groep															
Eerste keuze	2,27	2,23	2,35	2,40	2,39	18,99	17,94	17,30	16,09	14,15	0,86	0,91	0,92	0,94	0,71
% eerste keuze van totaal	73,1%	74,0%	76,9%	79,0%	79,9%	86,1%	85,9%	85,9%	86,4%	85,6%	86,0%	85,0%	84,2%	86,7%	85,5%
Amfenicolen	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05	1,63	1,59	1,44	1,33	1,28	0,10	0,11	0,11	0,10	0,08
Macroliden/lincosamiden	0,09	0,06	0,05	0,05	0,06	3,70	3,35	3,43	3,21	3,05	0,15	0,15	0,16	0,14	0,11
Overig	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,00	0,00
Penicillines	1,50	1,52	1,69	1,76	1,75	0,42	0,48	0,46	0,43	0,39	0,09	0,10	0,11	0,10	0,09
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,00	0,00
Tetracyclines	0,37	0,35	0,32	0,32	0,30	11,01	10,47	10,35	9,86	8,23	0,42	0,44	0,45	0,53	0,38
Trimethoprim/sulfonamiden	0,25	0,24	0,24	0,23	0,24	2,22	2,05	1,61	1,25	1,21	0,10	0,10	0,09	0,06	0,05
Tweede keuze	0,83	0,77	0,70	0,63	0,59	2,86	2,85	2,78	2,50	2,35	0,13	0,16	0,17	0,14	0,12
% tweede keuze van totaal	26,6%	25,7%	22,8%	20,8%	19,9%	13,0%	13,7%	13,8%	13,4%	14,2%	13,3%	14,6%	15,6%	12,9%	14,2%
Aminoglycosiden	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,19	0,23	0,23	0,20	0,16	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00
Aminopenicillines	0,37	0,34	0,31	0,29	0,28	1,91	1,77	1,75	1,65	1,52	0,07	0,06	0,08	0,06	0,06
Cefalosporines 1e en 2e gen.	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	*	*	*	*	*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Chinolonen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,58	0,66	0,57	0,36	0,41	0,02	0,03	0,02	0,01	0,01
Combinaties	0,42	0,38	0,34	0,29	0,27	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,03	0,03	0,04	0,03	0,02
Macroliden/lincosamiden	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,18	0,19	0,23	0,28	0,26	0,01	0,02	0,02	0,03	0,02
Derde keuze	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,21	0,09	0,06	0,04	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
% derde keuze van totaal	0,4%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,9%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%	0,7%	0,4%	0,2%	0,4%	0,3%
Cefalosporines 3e en 4e gen.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	*	*	*	*	*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fluorochinolonen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,03	0,04	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,19	0,07	0,02	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	3,11	3,01	3,06	3,04	2,99	22,05	20,88	20,13	18,63	16,52	1,00	1,07	1,10	1,08	0,83

Tabel B1. (vervolg)

	Vleeskonijnen			
	2016	2017	2018	2019
Therapeutische groep				
Eerste keuze	30,92	24,22	32,65	30,44
% eerste keuze van totaal	75,5%	80,6%	74,8%	77,1%
Amfenicolen	0,00	*	*	*
Macroliden/lincosamiden	1,07	1,74	2,67	5,15
Overig	16,37	12,36	16,55	13,25
Penicillines	*	*	0,00	*
Pleuromutilines	1,38	1,68	3,37	4,02
Tetracyclines	10,49	7,76	9,93	7,13
Trimethoprim/sulfonamiden	1,62	0,69	0,13	0,89
Tweede keuze	9,67	5,73	10,46	8,39
% tweede keuze van totaal	23,6%	19,0%	24,0%	21,2%
Aminoglycosiden	9,66	5,73	10,22	8,33
Aminopenicillines	*	*	*	*
Cefalosporines 1e en 2e gen.	*	*	*	*
Chinolonen	*	*	*	*
Combinaties	*	*	*	*
Macroliden/lincosamiden	0,01	*	0,24	0,05
Derde keuze	0,34	0,12	0,57	0,68
% derde keuze van totaal	0,8%	0,4%	1,3%	1,7%
Cefalosporines 3e en 4e gen.	*	*	*	*
Fluorochinolonen	0,25	0,12	0,29	0,11
Polymyxines	0,09	*	0,28	0,57
Totaal	40,93	30,07	43,68	39,51

Tabel B2. Reductie in antibioticumgebruik bij landbouwhuisdieren ten opzichte van 2009

DDDA _{NAT}		% reductie t.o.v. 2009										DDDA _{NAT}
Diersoort	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Vleeskuikens	36,76	37	43	52	65	57	60	72	74	72	73	9,90
Varkens	20,51	26	29	30	51	54	56	57	58	58	61	7,96
Melkvee	5,78	-10	-1	30	30	43	46	48	47	47	48	2,99
Vleeskalveren	33,80	9	14	24	36	37	35	38	40	45	51	16,52

Massabalans

Tabel B3. Verdeling antibioticumgebruik in kg over diersectoren per farmacotherapeutische groep, met het totaal gebruik en de verkoopcijfers in 2019

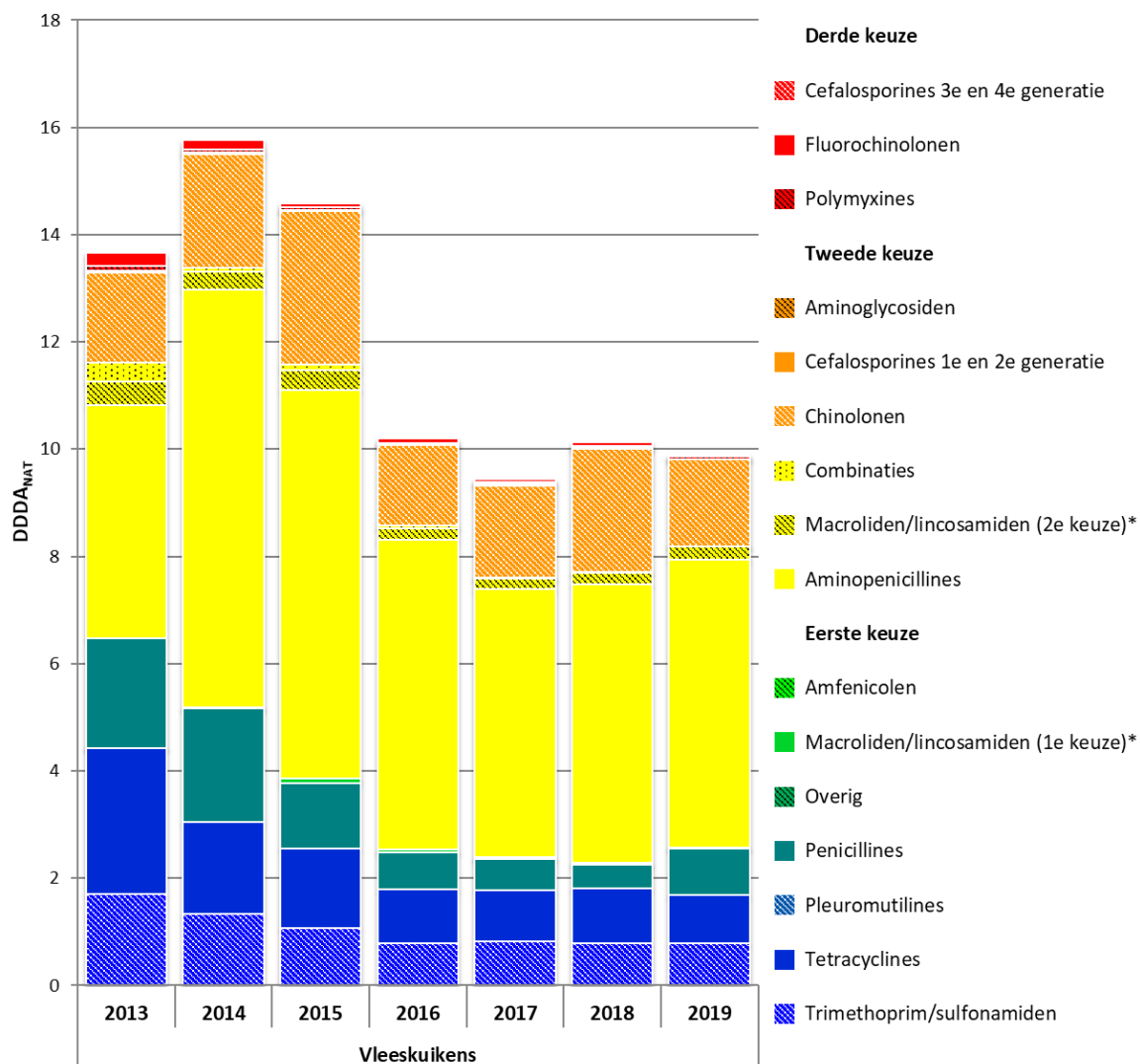
	Op basis van afleverregels									
Therapeutische groep	Vlees- kuikens	Kalkoenen	Varkens	Melkvee	Vlees- kalveren	Overig rundvee	Vlees- konijnen	Overig pluimvee	Totaal sectoren	Verkoop totaal
Eerste keuze	4.023	1.244	54.401	9.415	40.668	5.478	301	2.341	117.870	119.079
% eerste keuze van totaal	42,4%	72,4%	83,3%	83,5%	82,6%	85,2%	69,2%	77,2%	80,2%	79,2%
Amfenicolen	0	0	1.349	454	2.337	421	0	0	4.562	4.374
Combinaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	393
Macroliden/lincosamiden	647	422	7.945	389	13.594	1.438	45	846	25.327	22.883
Overig	0	0	0	0	0	0	69	0	69	610
Penicillines	711	86	4.372	3.246	509	294	0	577	9.794	10.304
Pleuromutilines	0	0	696	0	0	0	59	60	816	758
Tetracyclines	855	653	25.624	1.588	17.990	2.649	71	564	49.994	50.871
Trimethoprim/sulfonamiden	1.810	83	14.414	3.737	6.238	677	56	294	27.307	28.885
Tweede keuze	5.433	456	9.863	1.850	8.543	949	130	439	27.662	29.746
% tweede keuze van totaal	57,3%	26,5%	15,1%	16,4%	17,4%	14,8%	30,0%	14,5%	18,8%	19,8%
Aminoglycosiden	28	0	191	212	259	32	130	0	852	1.057
Aminopenicillines	4.602	450	8.686	1.055	6.916	619	0	238	22.565	24.026
Cefalosporines 1e en 2e generatie	0	0	0	22	0	0	0	0	22	431
Chinolonen	791	5	388	3	1.344	145	0	94	2.768	2.477
Combinaties	13	1	529	553	5	148	0	0	1.250	1.646
Macroliden/lincosamiden	0	0	69	4	19	4	0	108	204	110
Derde keuze	28	19	1.076	17	15	6	4	251	1.414	1.594
% derde keuze van totaal	0,3%	1,1%	1,7%	0,2%	0,0%	0,1%	0,8%	8,3%	1,0%	1,1%
Cefalosporines 3e en 4e generatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Fluorochinolonen	19	19	0	13	4	1	1	26	84	182
Polymyxines	8	0	1.075	4	11	4	3	224	1.329	1.410
Totaal	9.483	1.719	65.339	11.281	49.226	6.433	434	3.031	146.945	150.419

Antibioticumgebruik per sector in detail

Vleeskuikens

1. DDDA_{NAT}

Figuur B1. Trends van de DDDA_{NAT} in de vleeskuikensector over 2013-2019 per therapeutische groep

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

2.1 Alle rassen

Aantal bedrijven: 819

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 315 (38,5%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 22 (2,7%)

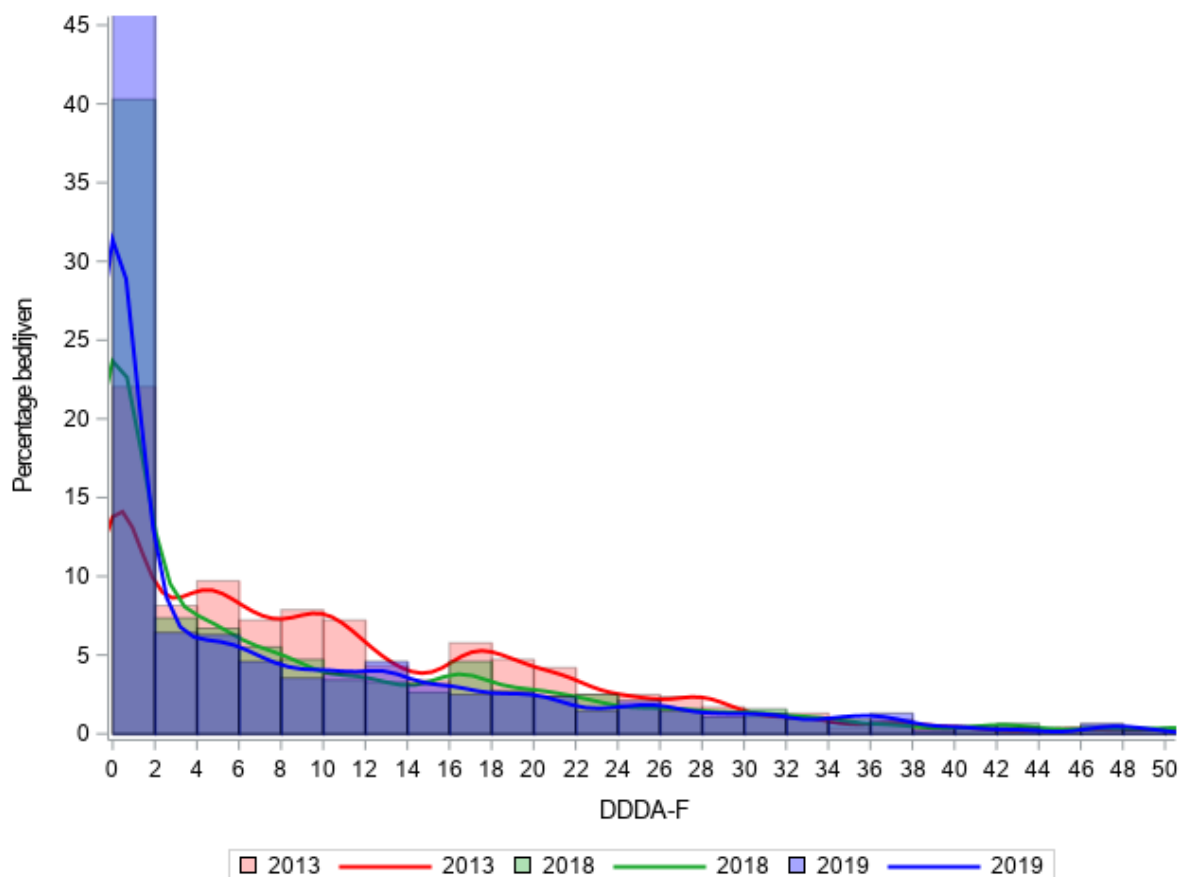
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 8 (1,0%)

Tabel B4. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleeskuikenbedrijf voor 2016-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	853	10,1	5,2	14,6	27,2
2017	852	10,3	4,4	14,4	27,1
2018	834	10,6	5,1	14,5	26,7
2019	819	8,6	3,4	13,6	24,0

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B2. De DDDA_F verdelingen van 2013, 2018 en 2019 voor vleeskuikenbedrijven; de DDDA_F's van 2018 en 2019 in deze verdeling zijn berekend met standaardgewichten

Tabel B5. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleeskuikenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	803	0,00	0,00	0,07
1	Penicillines	Oraal	714	0,00	0,00	0,60
1	Tetracyclines	Oraal	637	0,00	0,00	0,85
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	481	0,00	3,94	2,69
2	Aminoglycosiden	Oraal	815	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	485	0,00	4,22	3,15
2	Chinolonen	Oraal	626	0,00	0,00	1,03
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	816	0,00	0,00	0,02
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	742	0,00	0,00	0,09
3	Fluorochinolonen	Oraal	797	0,00	0,00	0,07
3	Polymyxines	Oraal	811	0,00	0,00	0,03

2.2 Reguliere rassen

Aantal bedrijven: 455

Aantal bedrijven met $DDDA_F=0$: 103 (22,6%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 20 (4,4%)

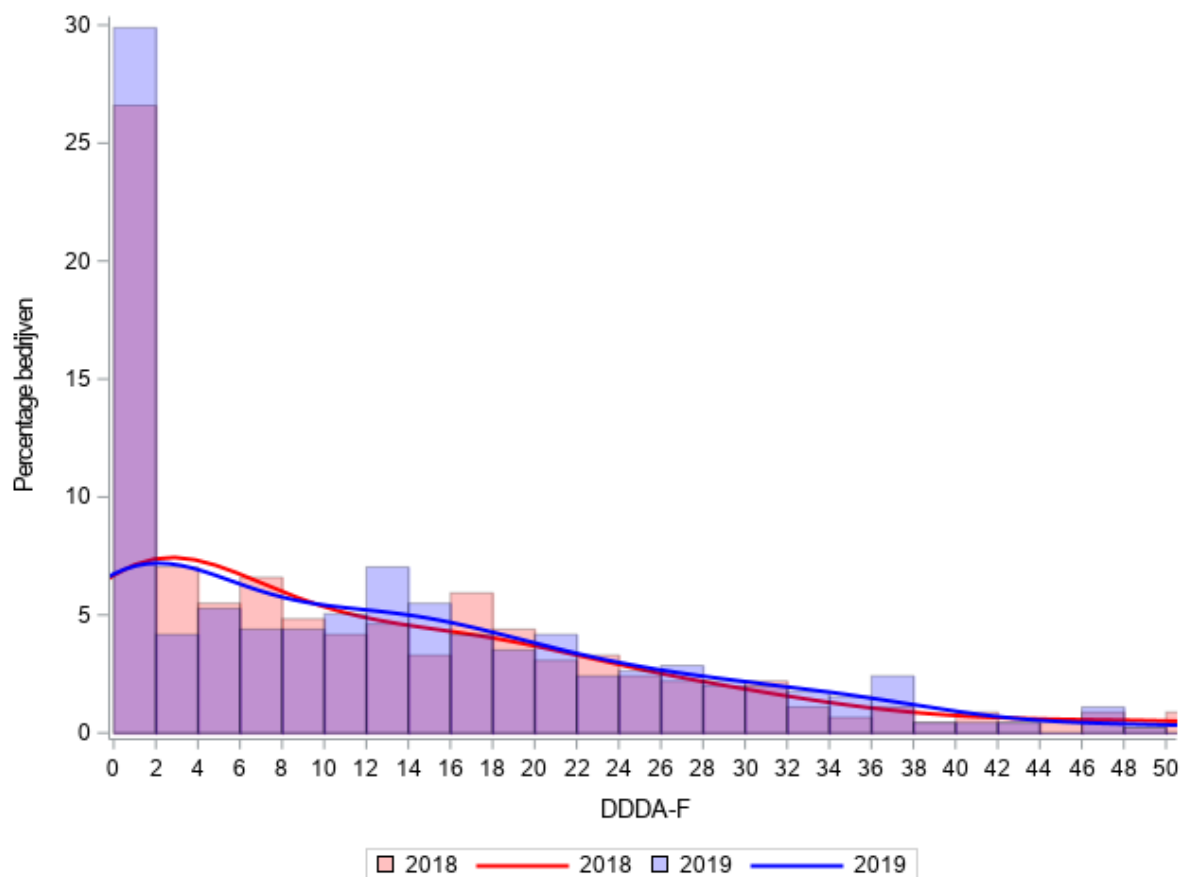
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 8 (1,8%)

Tabel B6. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per vleeskuikenbedrijf voor 2016-2019*

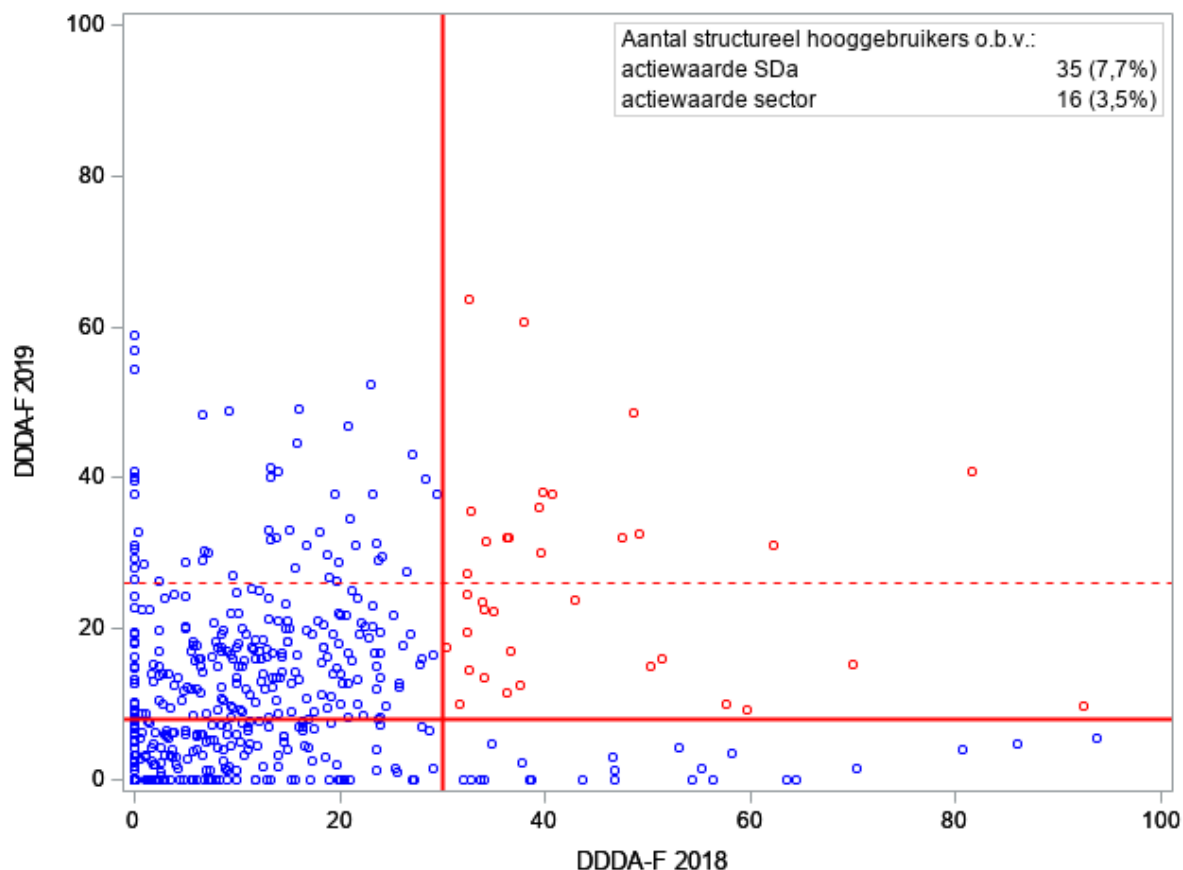
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	570	12,3	8,5	17,5	29,7
2017	487	13,9	9,3	19,5	33,3
2018	498	14,3	10,1	20,0	34,0
2019	455	13,1	10,1	19,2	30,4

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B3. De $DDDA_F$ verdelingen van 2018 en 2019 voor vleeskuikenbedrijven met reguliere rassen

Figuur B4. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2018 en 2019 voor vleeskuikenbedrijven met reguliere rassen. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. De rode stippellijn geeft de overgangs-actiewaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaarden weergegeven.

* Er is alleen voor 2019 een overgangsactiewaarde vastgesteld door de sector, in 2018 werd de oude actiewaarde van SDa aangehouden om het hoog gebruik vast te stellen.

Tabel B7. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleeskuikenbedrijven met reguliere rassen in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	33	0,00	0,00	1,78
1	Tetracyclines	Oraal	14	4,10	7,92	4,96
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	34	0,00	0,00	1,38
2	Aminopenicillines	Oraal	18	1,72	6,57	7,25
2	Chinolonen	Oraal	40	0,00	0,00	0,18
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	42	0,00	0,00	0,06
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	14	0,79	2,40	1,75
3	Fluorochinolonen	Oraal	28	0,00	1,21	1,25
3	Polymyxines	Oraal	42	0,00	0,00	0,08

2.3 Alternatieve rassen

Aantal bedrijven: 471

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 295 (62,6%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 2 (0,4%)

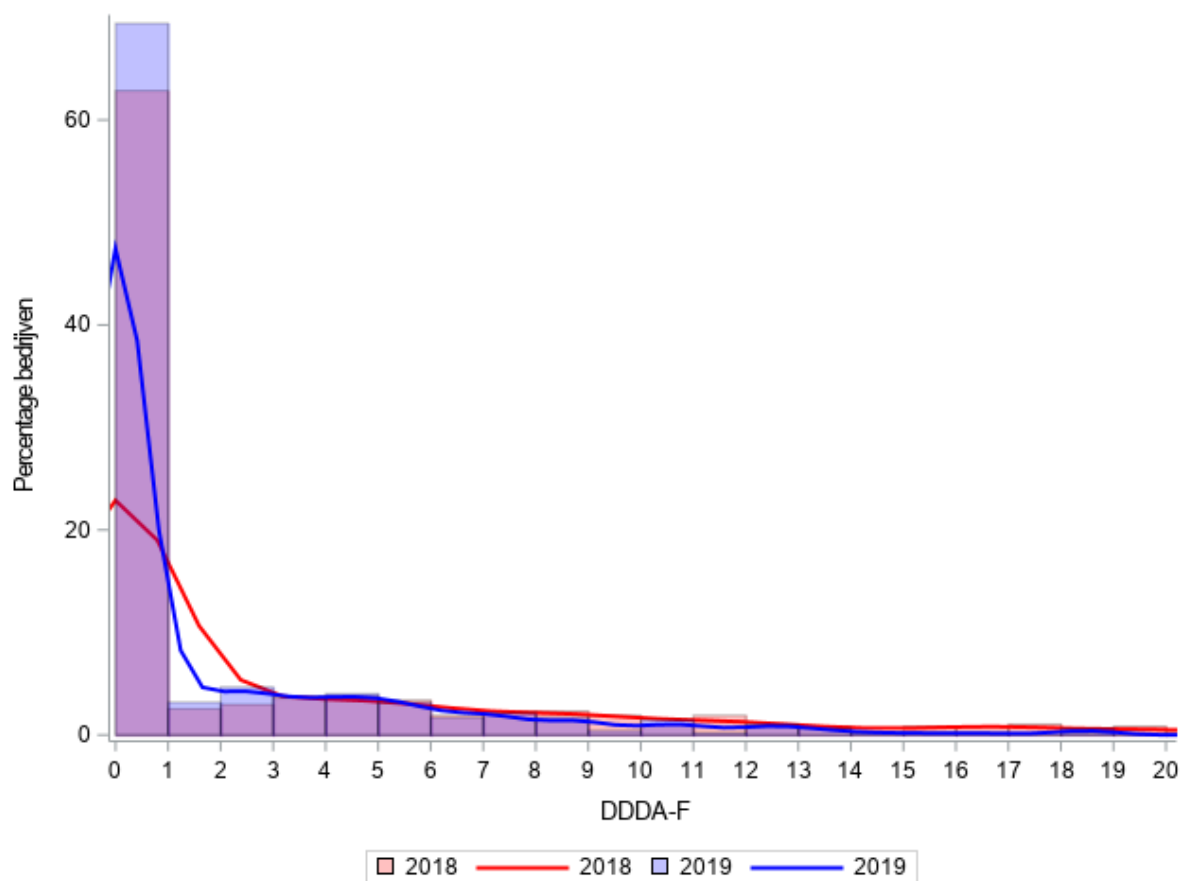
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B8. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleeskuikenbedrijf voor 2016-2019*

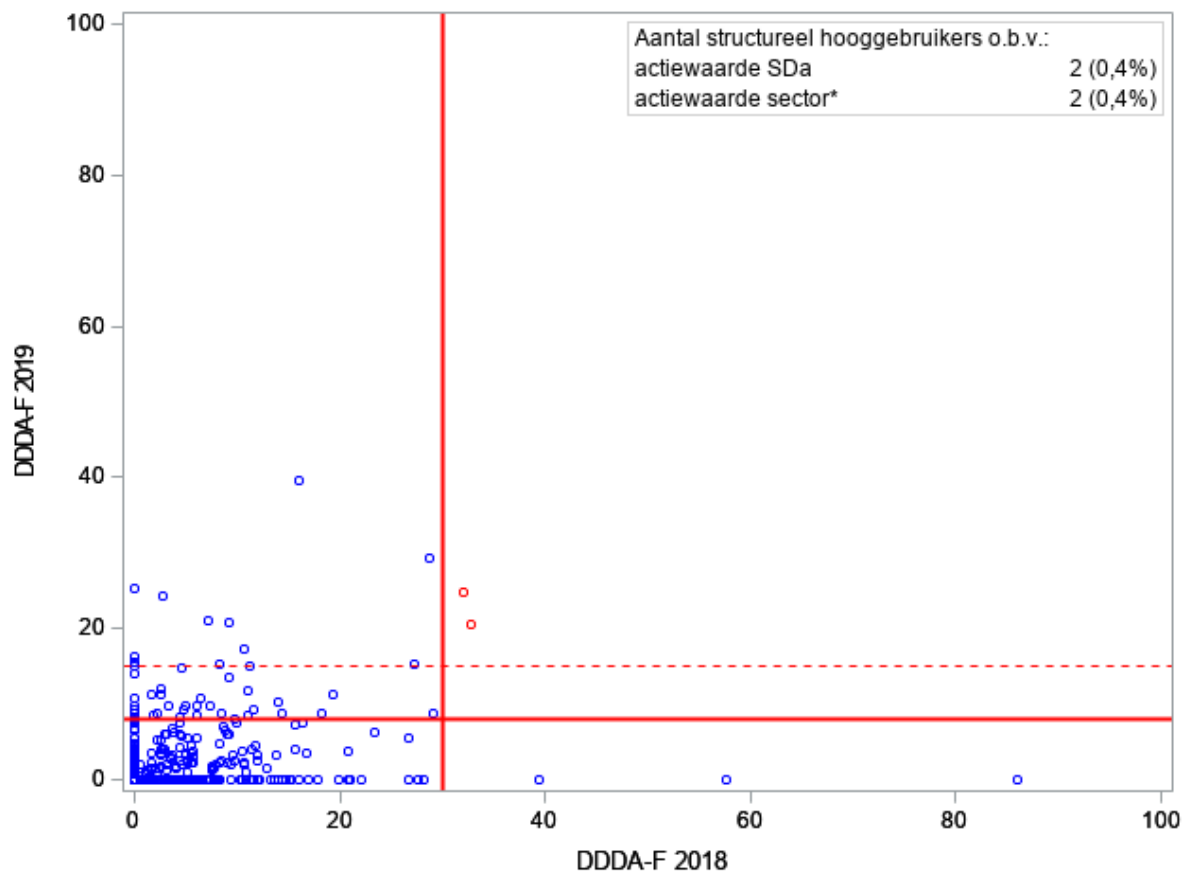
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	461	3,6	0,0	3,8	11,9
2017	493	4,1	0,0	5,0	12,6
2018	475	3,6	0,0	4,9	10,6
2019	471	2,3	0,0	2,8	7,8

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B5. De DDDA_F verdelingen van 2018 en 2019 voor vleeskuikenbedrijven met alternatieve rassen

Figuur B6. Spreidingsdiagram van de $DDDA_F$ van 2018 en 2019 voor vleeskuikenbedrijven met alternatieve rassen. De rode lijnen geven de actiewaardes van de SDa weer. De rode stippellijn geeft de overgangs-actiewaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaardes weergegeven.

* Er is alleen voor 2019 een overgangsactiewaarde vastgesteld door de sector, in 2018 werd de oude actiewaarde van SDa aangehouden om het hoog gebruik vast te stellen.

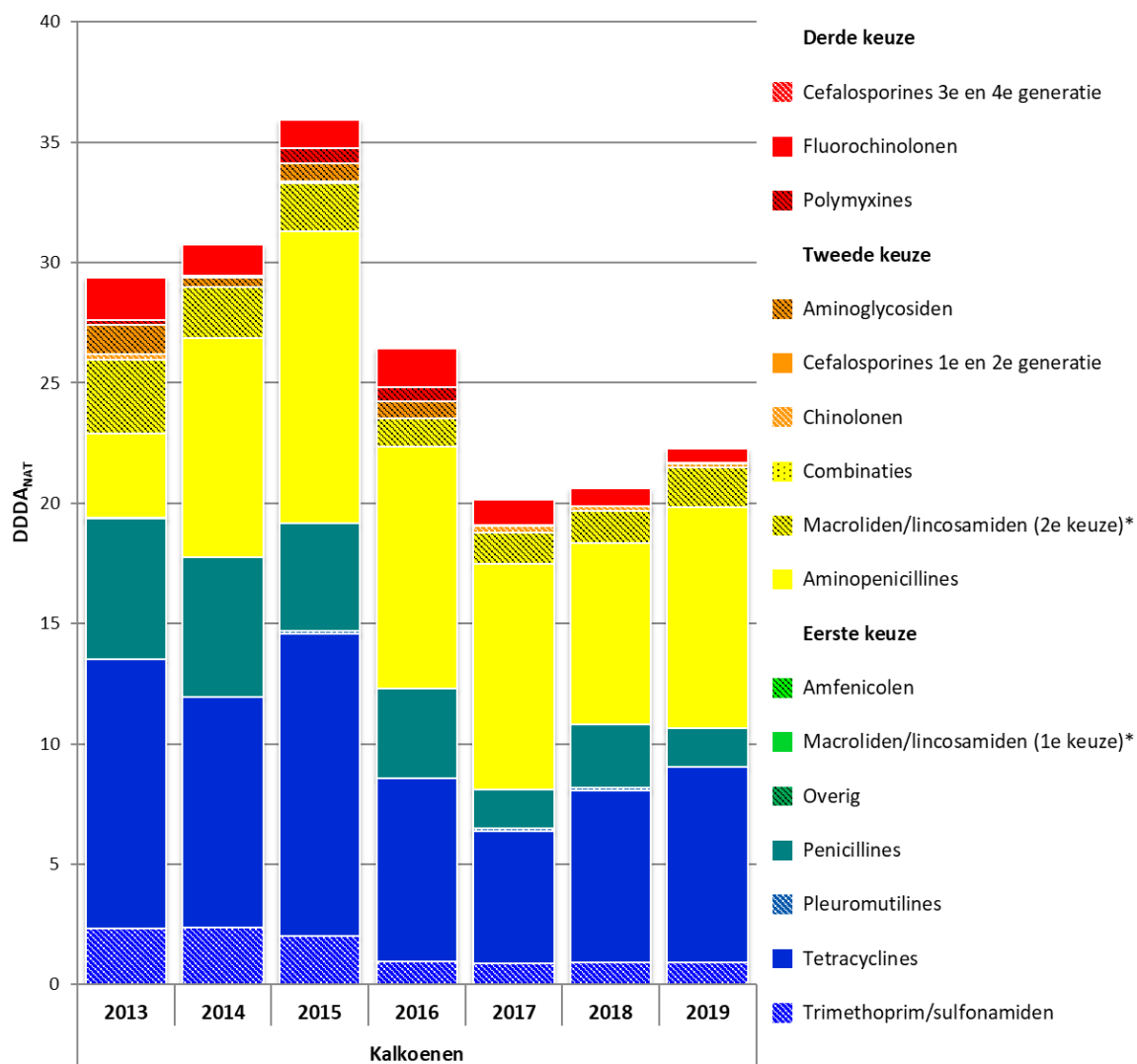
Tabel B9. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleeskuikenbedrijven met alternatieve rassen in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	470	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Oraal	445	0,00	0,00	0,24
1	Tetracyclines	Oraal	417	0,00	0,00	0,47
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	394	0,00	0,00	0,74
2	Aminopenicillines	Oraal	407	0,00	0,00	0,53
2	Chinolonen	Oraal	430	0,00	0,00	0,28
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	463	0,00	0,00	0,01
3	Fluorochinolonen	Oraal	469	0,00	0,00	0,01

Kalkoenen

1. DDDA_{NAT}

Figuur B7: Trends van de DDDA_{NAT} in de kalkoensector over 2013-2019 per therapeutische groep

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

Aantal bedrijven: 43

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 6 (14,0%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 15 (34,9%)

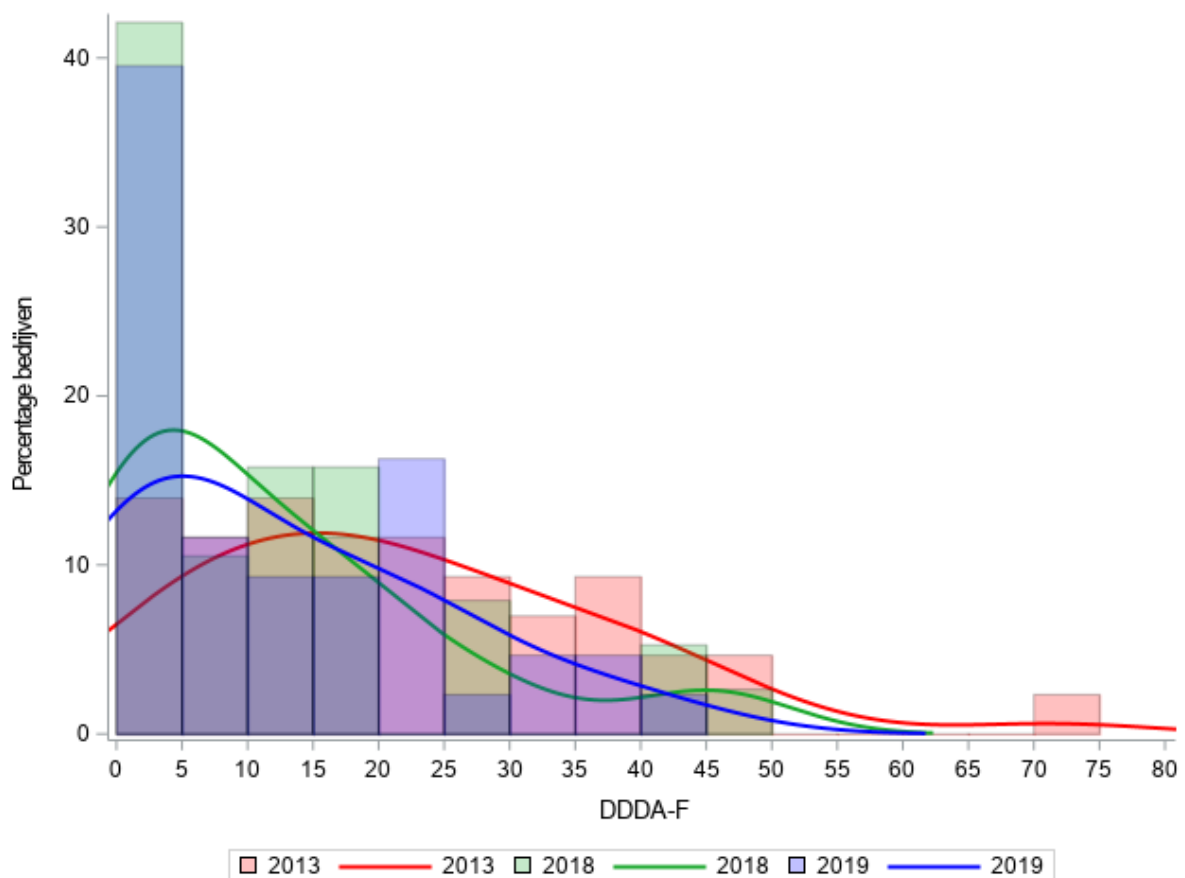
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 1 (2,3%)

Tabel B10. Antibioticumgebruik in DDDA_F per kalkoenbedrijf voor 2016-2019*

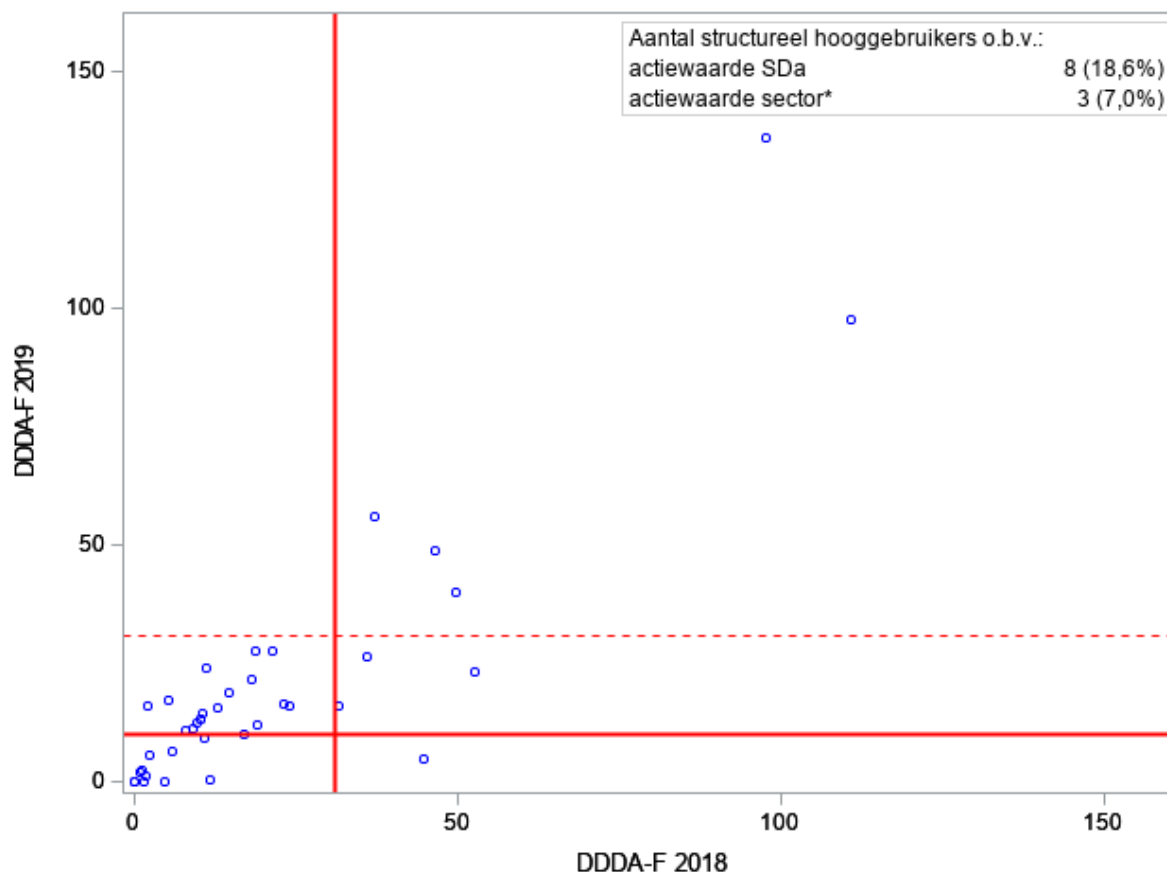
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	46	28,0	19,3	34,2	72,8
2017	45	18,7	10,4	25,5	59,8
2018	38	20,9	11,6	24,1	49,7
2019	43	18,7	13,2	21,5	40,1

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B8. De DDDA_F verdelingen van 2013, 2018 en 2019 voor kalkoenbedrijven; de DDDA_F's van 2018 en 2019 in deze verdeling zijn berekend met standaardgewichten

Figuur B9. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2018 en 2019 voor kalkoenbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. De rode stippellijn geeft de actiewaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaarden weergegeven.

* De nieuwe benchmarkwaarde van 10 is nog niet definitief vastgesteld, door de sector wordt nog de oude actiewaarde van 31 gehanteerd.

Tabel B11. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op kalkoenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	33	0,00	0,00	1,78
1	Tetracyclines	Oraal	14	4,10	7,92	4,96
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	34	0,00	0,00	1,38
2	Aminopenicillines	Oraal	18	1,72	6,57	7,25
2	Chinolonen	Oraal	40	0,00	0,00	0,18
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	42	0,00	0,00	0,06
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	14	0,79	2,40	1,75
3	Fluorochinolonen	Oraal	28	0,00	1,21	1,25
3	Polymyxines	Oraal	42	0,00	0,00	0,08

Leghennen

1. DDDA_F

1.1 Leghennen

Aantal bedrijven: 844

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 605 (71,7%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

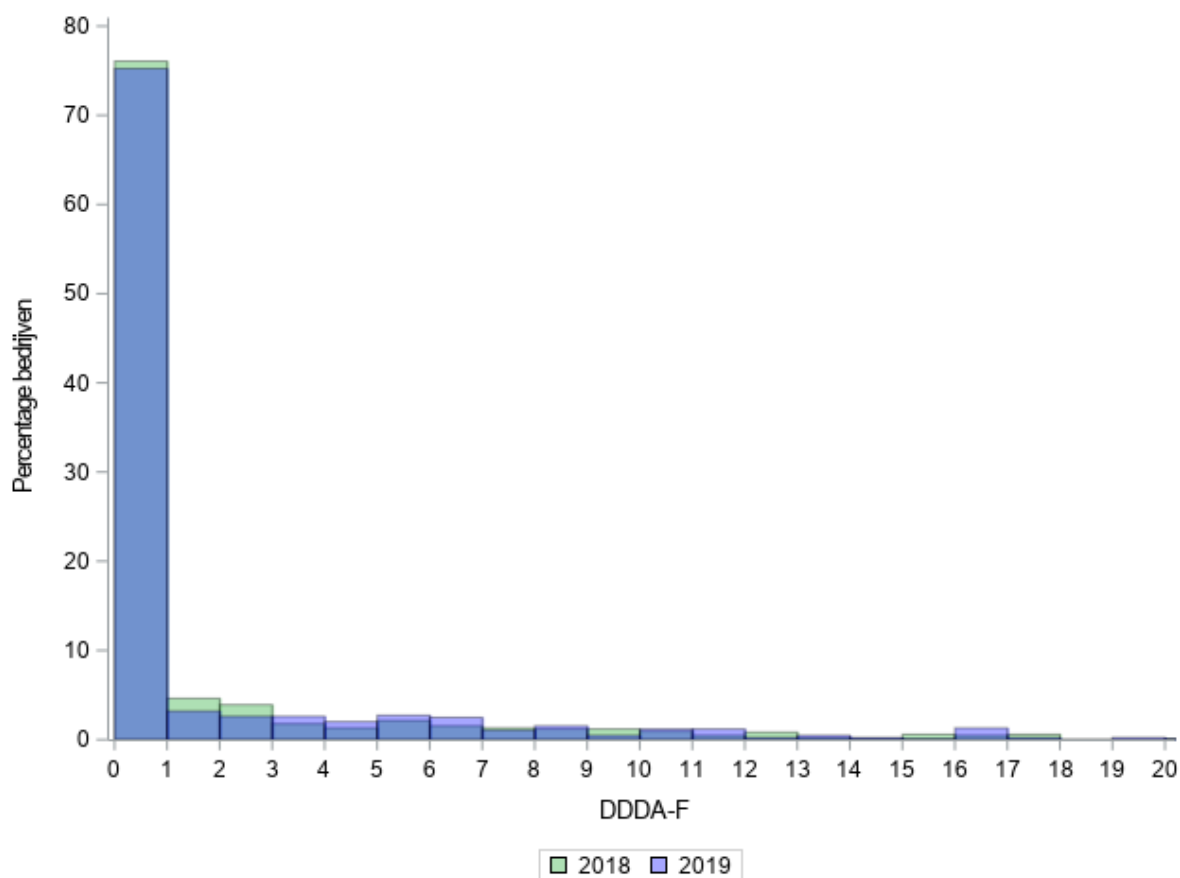
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 144 (17,1%)

Tabel B12. Antibioticumgebruik in DDDA_F per leghennenbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	875	0,9	0,0	0,0	3,1
2018	844	1,6	0,0	0,8	6,1
2019	844	1,8	0,0	1,0	6,6

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B10. De DDDA_F verdelingen van 2018 en 2019 voor leghennenbedrijven (er kon vanwege een te kleine spreiding geen dichtheidsfunctie worden weergegeven)

Tabel B13. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op leghennenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	798	0,00	0,00	0,34
1	Pleuromutilines	Oraal	834	0,00	0,00	0,05
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	745	0,00	0,00	0,21
3	Polymyxines	Oraal	700	0,00	0,00	1,22

1.2 Opfok leghennen

Aantal bedrijven: 177

Aantal bedrijven met $DDDA_F=0$: 103 (58,2%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 1 (0,6%)

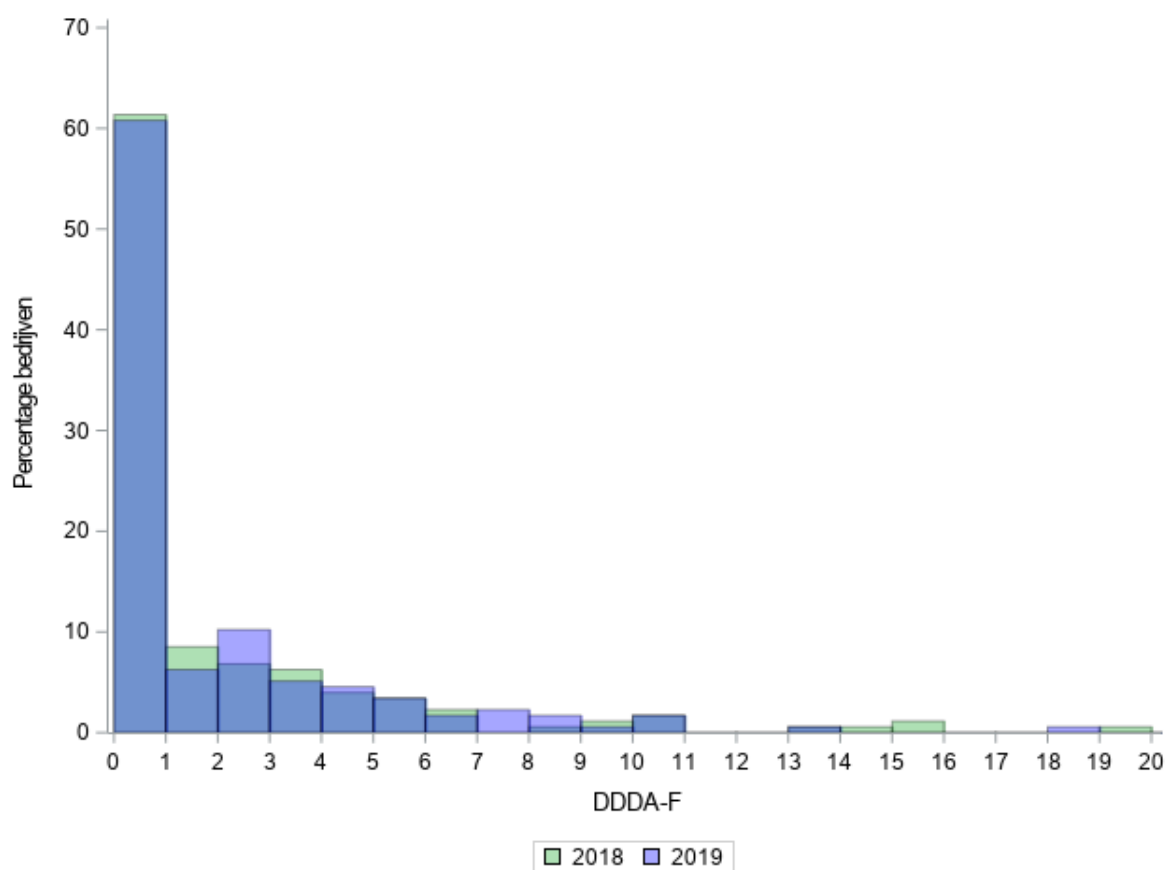
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 1 (0,6%)

Tabel B14. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per opfok leghennenbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	187	2,4	0,0	3,6	5,9
2018	176	2,3	0,0	2,7	5,8
2019	177	2,0	0,0	2,9	6,0

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B11. De $DDDA_F$ verdelingen van 2018 en 2019 voor opfok leghennenbedrijven (er kon vanwege een te kleine spreiding geen dichtheidsfunctie worden weergegeven)

Tabel B15. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfok leghennenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	129	0,00	1,34	1,01
1	Tetracyclines	Oraal	159	0,00	0,00	0,51
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	175	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	170	0,00	0,00	0,30
2	Chinolonen	Oraal	176	0,00	0,00	0,05
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	166	0,00	0,00	0,10
3	Fluorochinolonen	Oraal	176	0,00	0,00	0,01
3	Polymyxines	Oraal	176	0,00	0,00	0,03

1.3 Opfok ouderdieren

Aantal bedrijven: 16

Aantal bedrijven met $DDDA_F=0$: 9 (56,3%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 1 (6,3%)

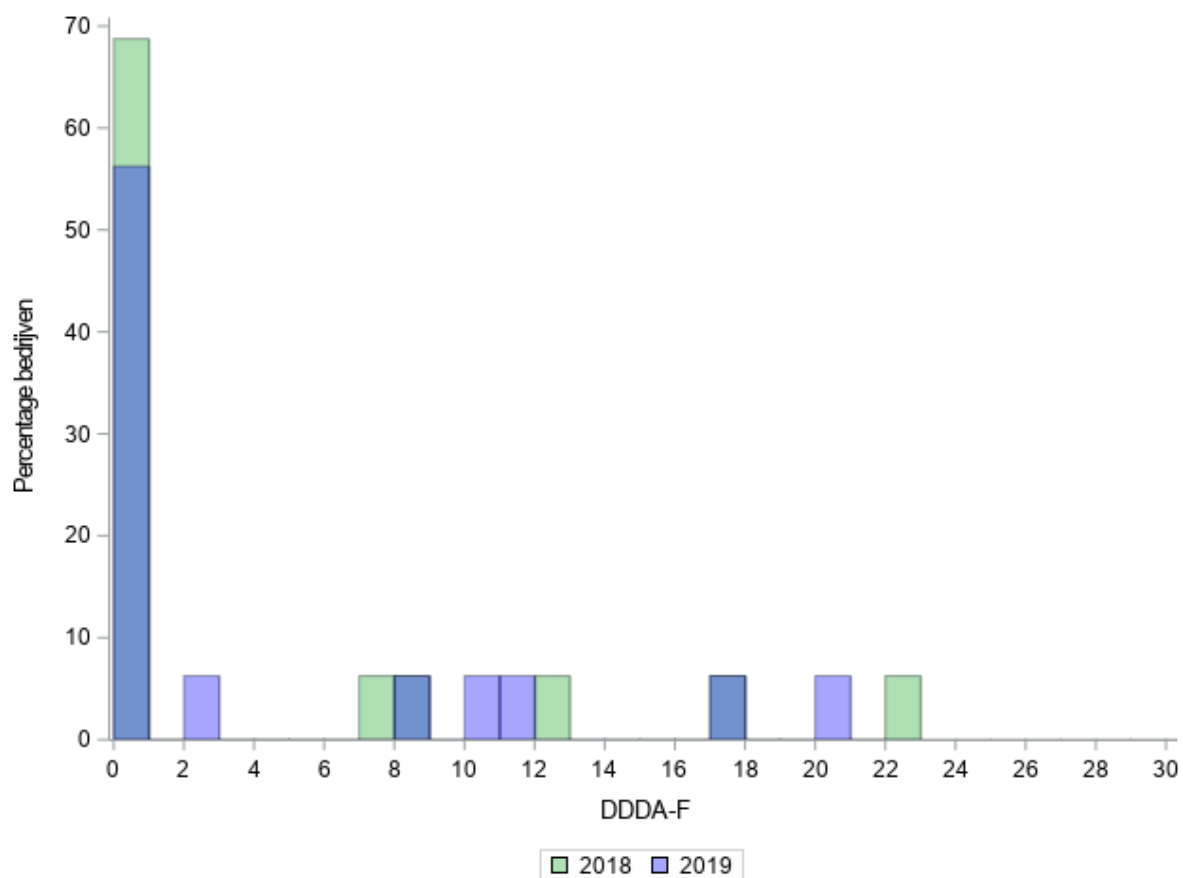
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B16. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per opfok ouderdierbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	18	9,9	0,0	11,3	20,3
2018	18	8,0	0,0	12,8	28,7
2019	16	7,6	0,0	11,2	20,9

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B12. De $DDDA_F$ verdelingen van 2018 en 2019 voor opfok ouderdierbedrijven

Tabel B17. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfok ouderdierbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	12	0,00	1,09	1,70
1	Tetracyclines	Oraal	13	0,00	0,00	1,76
2	Aminopenicillines	Oraal	14	0,00	0,00	3,90
3	Fluorochinolonen	Oraal	15	0,00	0,00	0,26

1.4 Vermeerdering ouderdieren

Aantal bedrijven: 43

Aantal bedrijven met $DDDA_F=0$: 26 (60,5%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 1 (2,3%)

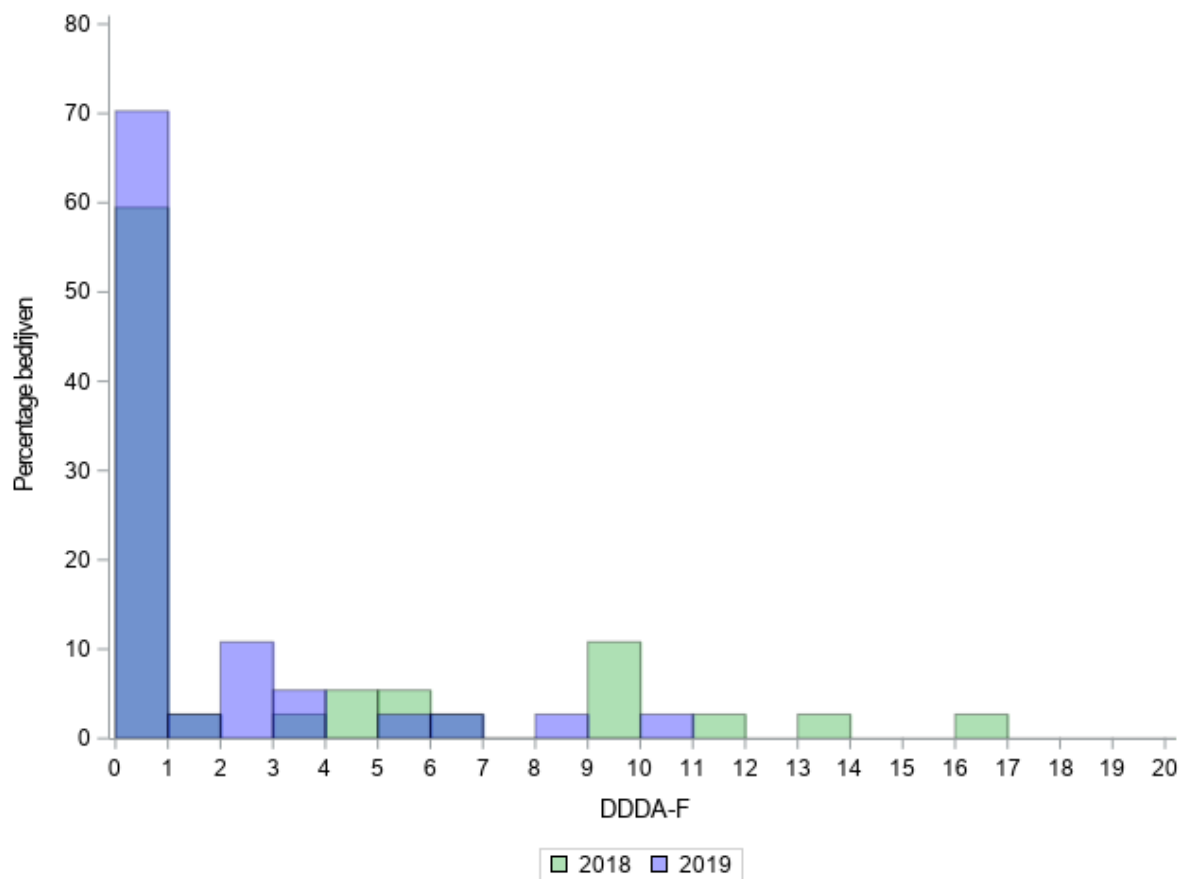
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 4 (9,3%)

Tabel B18. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per vermeerdering ouderdierbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	36	3,7	0,0	6,3	10,0
2018	37	3,6	0,0	5,7	11,9
2019	43	4,2	0,0	3,5	12,0

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B13. De $DDDA_F$ verdelingen van 2018 en 2019 voor vermeerdering ouderdierbedrijven

Tabel B19. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vermeerdering ouderdierbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	35	0,00	0,00	0,60
1	Tetracyclines	Oraal	35	0,00	0,00	1,67
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	41	0,00	0,00	0,26
2	Aminopenicillines	Oraal	42	0,00	0,00	0,08
2	Chinolonen	Oraal	40	0,00	0,00	0,41
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	33	0,00	0,00	0,67
3	Fluorochinolonen	Oraal	42	0,00	0,00	0,20
3	Polymyxines	Oraal	39	0,00	0,00	0,28

1.5 Opfok grootouderdieren

Aantal bedrijven: 3

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 3 (100%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B20. Antibioticumgebruik in DDDA_F per opfok grootouderdierbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	3	0,0	0,0	0,0	0,0
2018	2	0,0	0,0	0,0	0,0
2019	3	0,0	0,0	0,0	0,0

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

1.6 Vermeerdering grootouderdieren

Aantal bedrijven: 8

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 7 (87,5%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B21. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vermeerdering grootouderdierbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	7	0,9	0,0	2,6	3,6
2018	6	0,6	0,0	0,0	3,4
2019	8	0,2	0,0	0,0	1,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Tabel B22. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vermeerdering grootouderdierbedrijven 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	7	0,00	0,00	0,18

Voorschakels vleeskuikens

1. DDDA_F

1.1 Opfok ouderdieren

Aantal bedrijven: 91

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 9 (9,9%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 8 (8,8%)

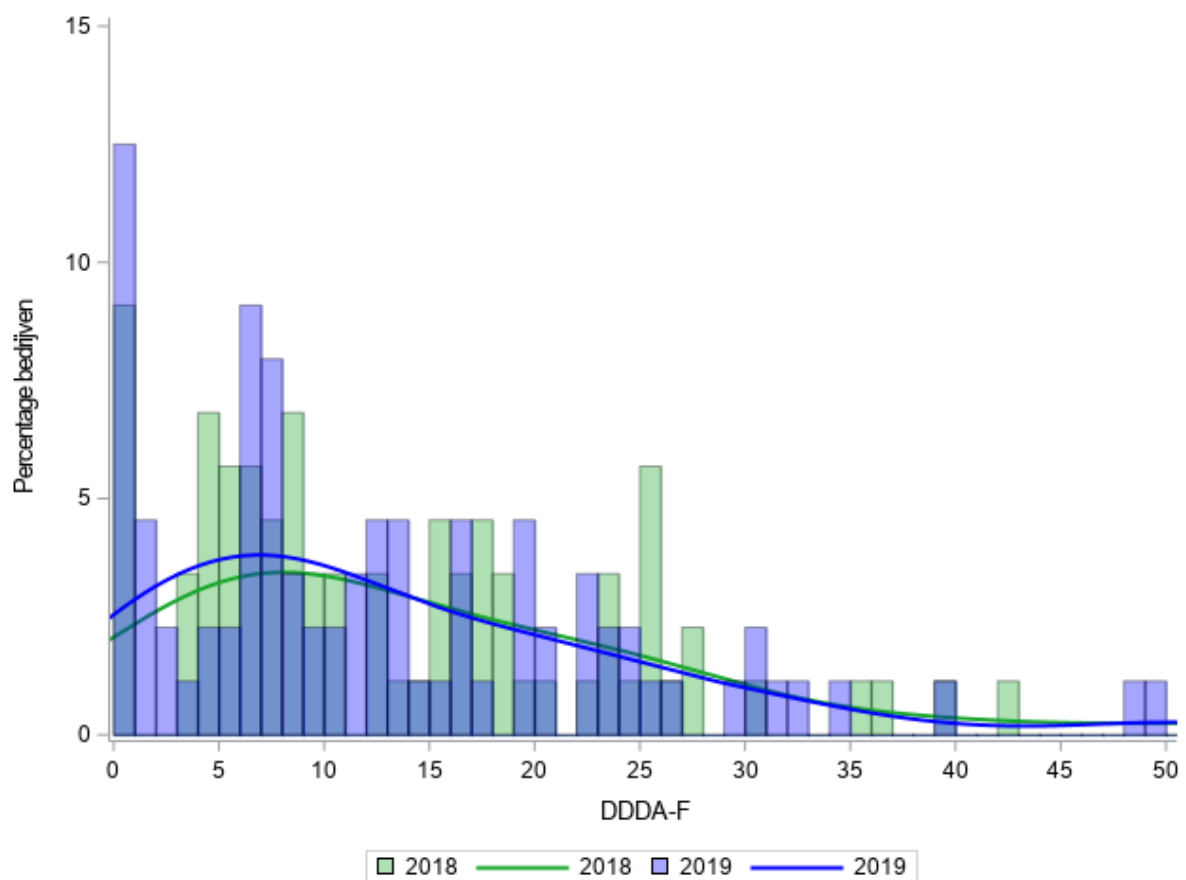
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B23. Antibioticumgebruik in DDDA_F per opfok ouderdierbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	104	14,3	9,1	18,2	29,9
2018	89	16,9	12,2	23,9	36,4
2019	91	15,4	11,3	20,5	31,1

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B14. De DDDA_F verdelingen van 2018 en 2019 voor opfok ouderdierbedrijven

Tabel B24. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfok ouderdierbedrijven 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	48	0,00	5,28	3,28
1	Tetracyclines	Oraal	71	0,00	0,00	1,40
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	26	2,92	6,32	4,45
2	Aminopenicillines	Oraal	51	0,00	6,17	3,79
2	Chinolonen	Oraal	75	0,00	0,00	1,92
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	89	0,00	0,00	0,02
3	Fluorochinolonen	Oraal	83	0,00	0,00	0,49

1.2 Vermeerdering ouderdieren

Aantal bedrijven: 204

Aantal bedrijven met $DDDA_F=0$: 148 (72,5%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 10 (4,9%)

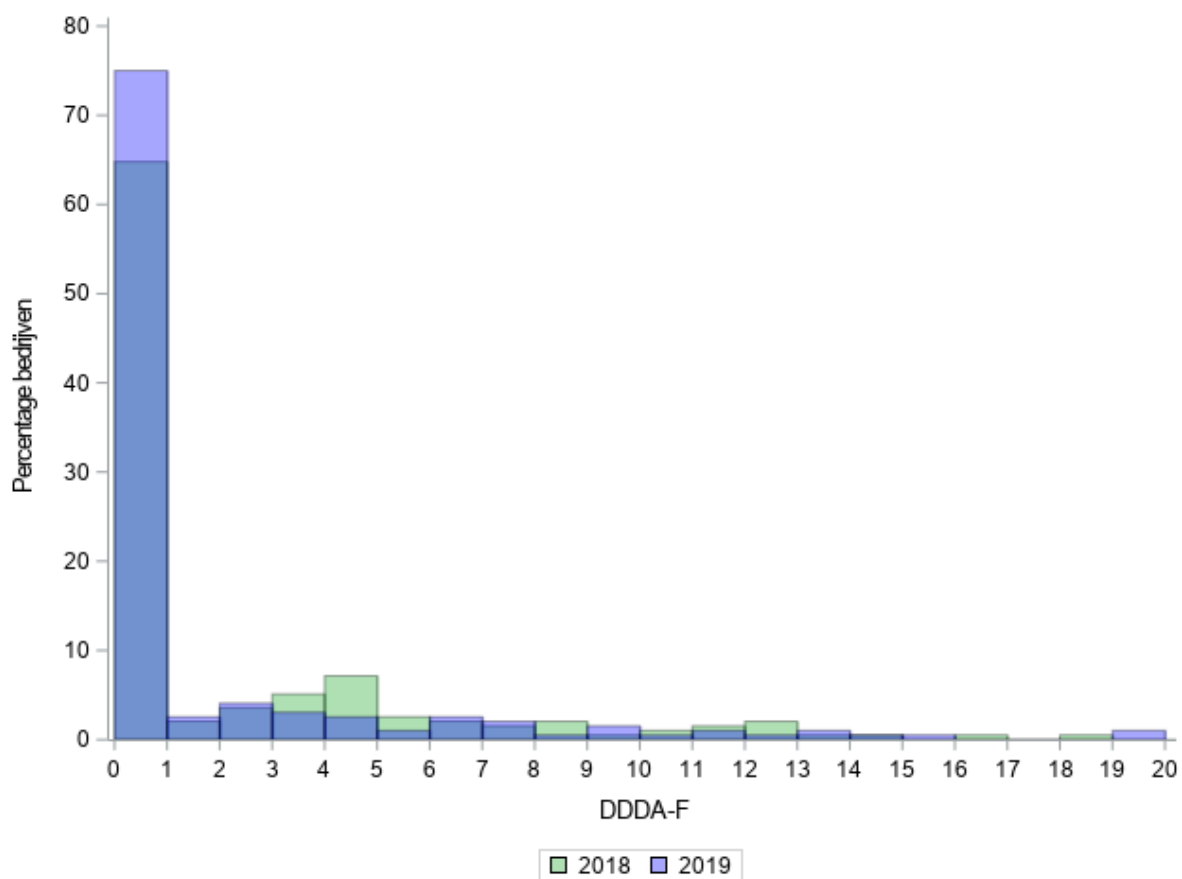
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 4 (2,0%)

Tabel B25. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per vermeerdering ouderdierbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	230	2,6	0,0	3,4	9,0
2018	196	2,7	0,0	3,8	8,4
2019	204	1,7	0,0	1,0	6,7

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B15. De $DDDA_F$ verdelingen van 2018 en 2019 voor vermeerdering ouderdierbedrijven

Tabel B26. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vermeerdering ouderdierbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	198	0,00	0,00	0,07
1	Tetracyclines	Oraal	168	0,00	0,00	0,88
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	197	0,00	0,00	0,06
2	Chinolonen	Oraal	188	0,00	0,00	0,38
2	Aminopenicillines	Oraal	202	0,00	0,00	0,04
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	200	0,00	0,00	0,01
3	Fluorochinolonen	Oraal	194	0,00	0,00	0,12
3	Polymyxines	Oraal	200	0,00	0,00	0,10

1.3 Opfok grootouderdieren

Aantal bedrijven: 12

Aantal bedrijven met $DDDA_F=0$: 3 (25,0%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 1 (8,3%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B27. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per opfok grootouderdierbedrijf voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	12	3,9	1,0	7,8	11,1
2018	10	5,7	5,6	11,7	12,8
2019	12	8,3	7,4	16,0	16,4

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Tabel B28. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfok grootouderdierbedrijven 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	6	0,71	2,94	1,86
1	Tetracyclines	Oraal	7	0,00	11,11	4,82
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	9	0,00	0,91	0,92
2	Aminopenicillines	Oraal	10	0,00	0,00	0,46
3	Fluorochinolonen	Oraal	11	0,00	0,00	0,24

1.4 Vermeerdering grootouderdieren

Aantal bedrijven: 20

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 12 (60,0%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B29. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vermeerdering grootouderdier voor 2017-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	20	5,2	3,1	7,7	16,8
2018	19	3,0	0,0	7,1	9,4
2019	20	5,3	0,0	8,8	20,1

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

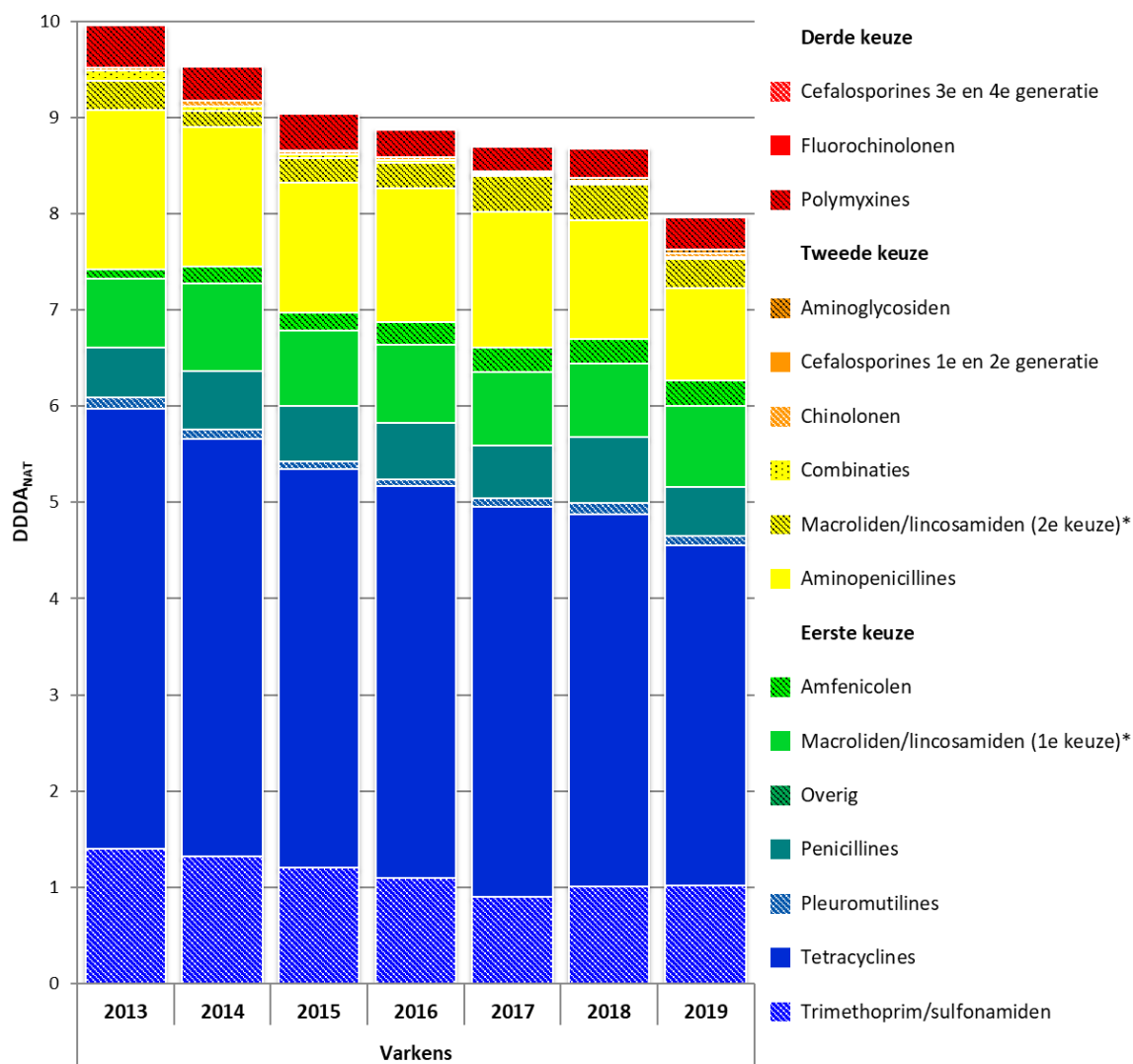
Tabel B30. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vermeerdering grootouderdierbedrijven 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	18	0,00	0,00	0,28
1	Tetracyclines	Oraal	15	0,00	2,62	2,21
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	17	0,00	0,00	1,00
2	Chinolonen	Oraal	18	0,00	0,00	0,54
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	19	0,00	0,00	1,24

Varkens

1. DDDA_{NAT}

Figuur B16. Trends van de DDDA_{NAT} in de varkenssector over 2013-2019 per therapeutische groep

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

2.1 Zeugen en zuigende biggen

Aantal bedrijven: 1.659

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 94 (5,7%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 5 (0,3%)

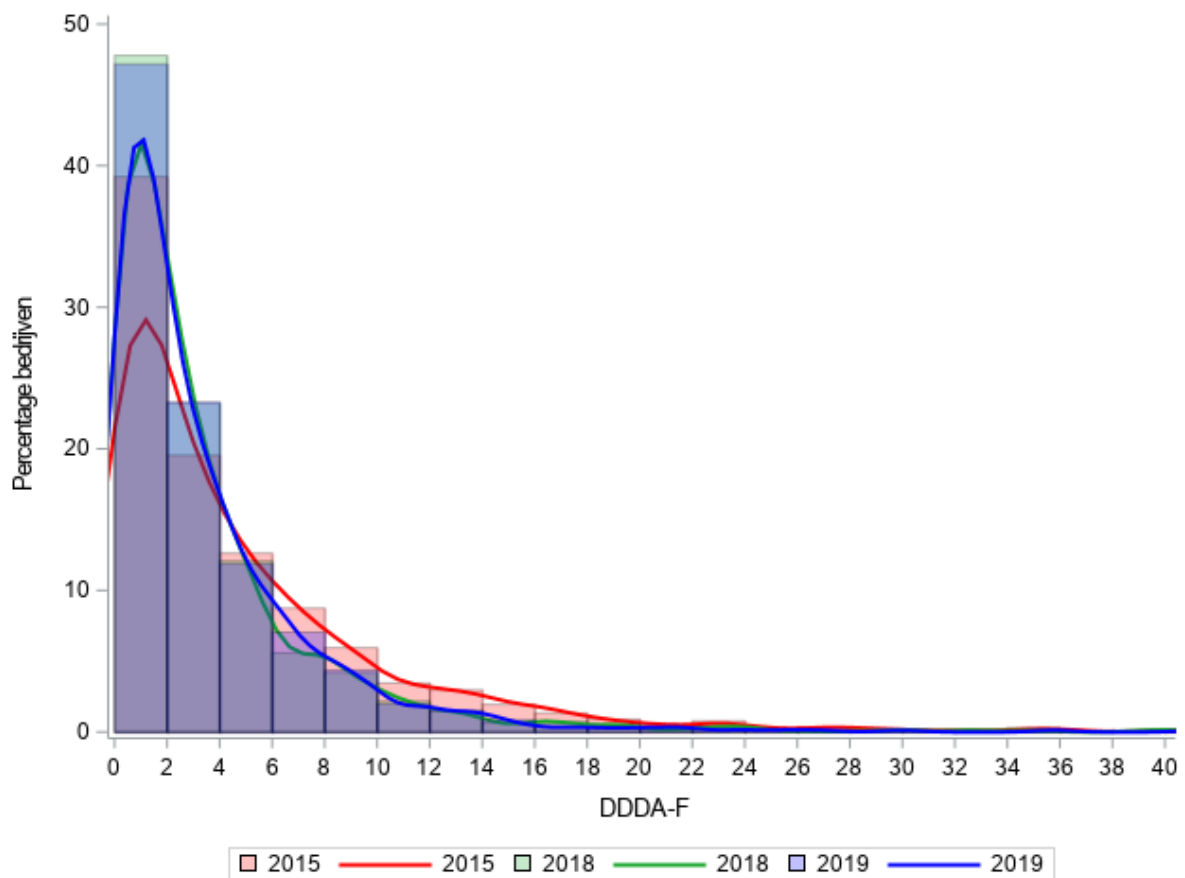
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 480 (28,9%)

Tabel B31. Antibioticumgebruik in DDDA_F per zeugen en zuigende biggenbedrijf voor 2015-2019*

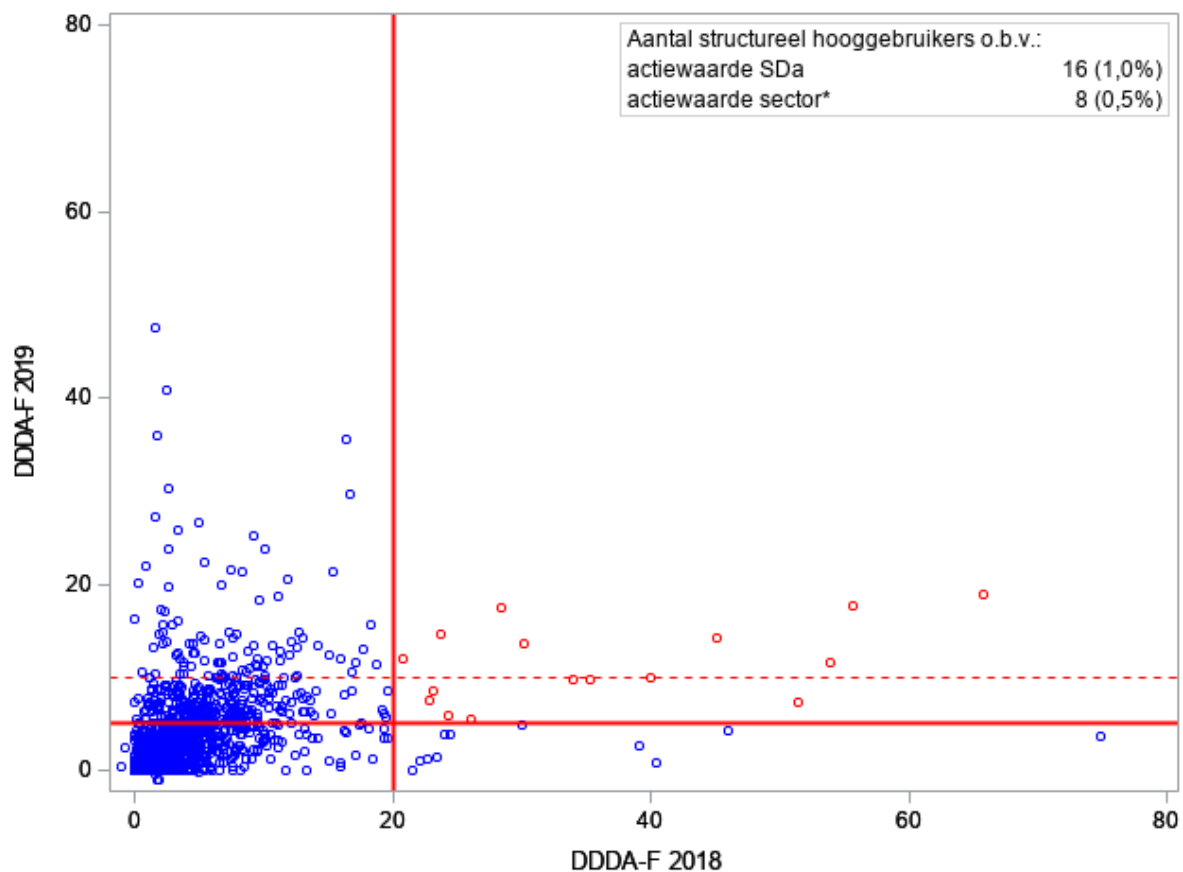
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2015	2.109	5,4	3,1	6,8	12,8
2016	1.919	3,5	2,3	4,7	8,1
2017	1.853	3,7	2,2	4,7	8,2
2018	1.780	3,8	2,1	4,5	8,6
2019	1.659	3,5	2,1	4,6	8,2

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B17. De DDDA_F verdelingen van 2015, 2018 en 2019 voor zeugen en zuigende biggenbedrijven

Figuur B18. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2018 en 2019 voor zeugen en zuigende biggenbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaardes van de SDa weer. De rode stippellijn geeft de overgangs-actiewaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaardes weergegeven.

* Er is alleen voor 2019 een overgangsactiewaarde vastgesteld door de sector, in 2018 werd de oude actiewaarde van SDa aangehouden om het hoog gebruik vast te stellen.

Tabel B32. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op zeugen en zuigende biggenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parentaal	1.168	0,00	0,09	0,19
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	1.527	0,00	0,00	0,14
1	Macroliden/lincosamiden	Parentaal	1.459	0,00	0,00	0,02
1	Penicillines	Oraal	1.658	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Parentaal	287	0,41	1,10	0,79
1	Pleuromutilines	Oraal	1.640	0,00	0,00	0,04
1	Pleuromutilines	Parentaal	1.609	0,00	0,00	0,00
1	Tetracyclines	Oraal	1.279	0,00	0,00	0,66
1	Tetracyclines	Parentaal	715	0,05	0,36	0,42
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	1.385	0,00	0,00	0,24
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parentaal	656	0,05	0,28	0,25
2	Aminoglycosiden	Oraal	1.582	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	1.536	0,00	0,00	0,09
2	Aminopenicillines	Parentaal	890	0,00	0,24	0,20
2	Chinolonen	Oraal	1.637	0,00	0,00	0,04
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parentaal	1.490	0,00	0,00	0,03
2	Macroliden/lincosamiden	Parentaal	1.317	0,00	0,00	0,28
3	Fluorochinolonen	Parentaal	1.654	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	1.518	0,00	0,00	0,06
3	Polymyxines	Parentaal	1.229	0,00	0,01	0,04

2.2 Speenbiggen

Aantal bedrijven: 1.833

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 276 (%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 3 (0,2%)

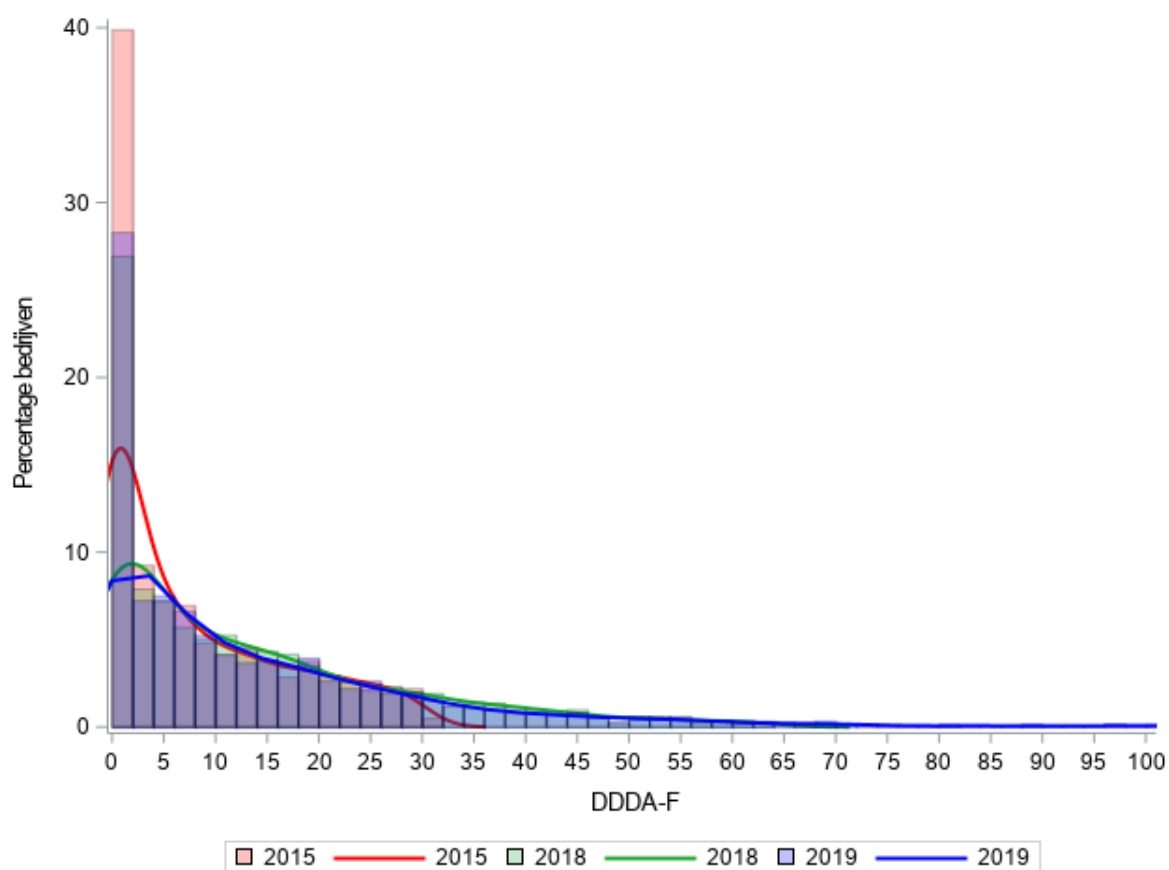
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 512 (27,9%)

Tabel B33. Antibioticumgebruik in DDDA_F per speenbiggenbedrijf voor 2015-2019*

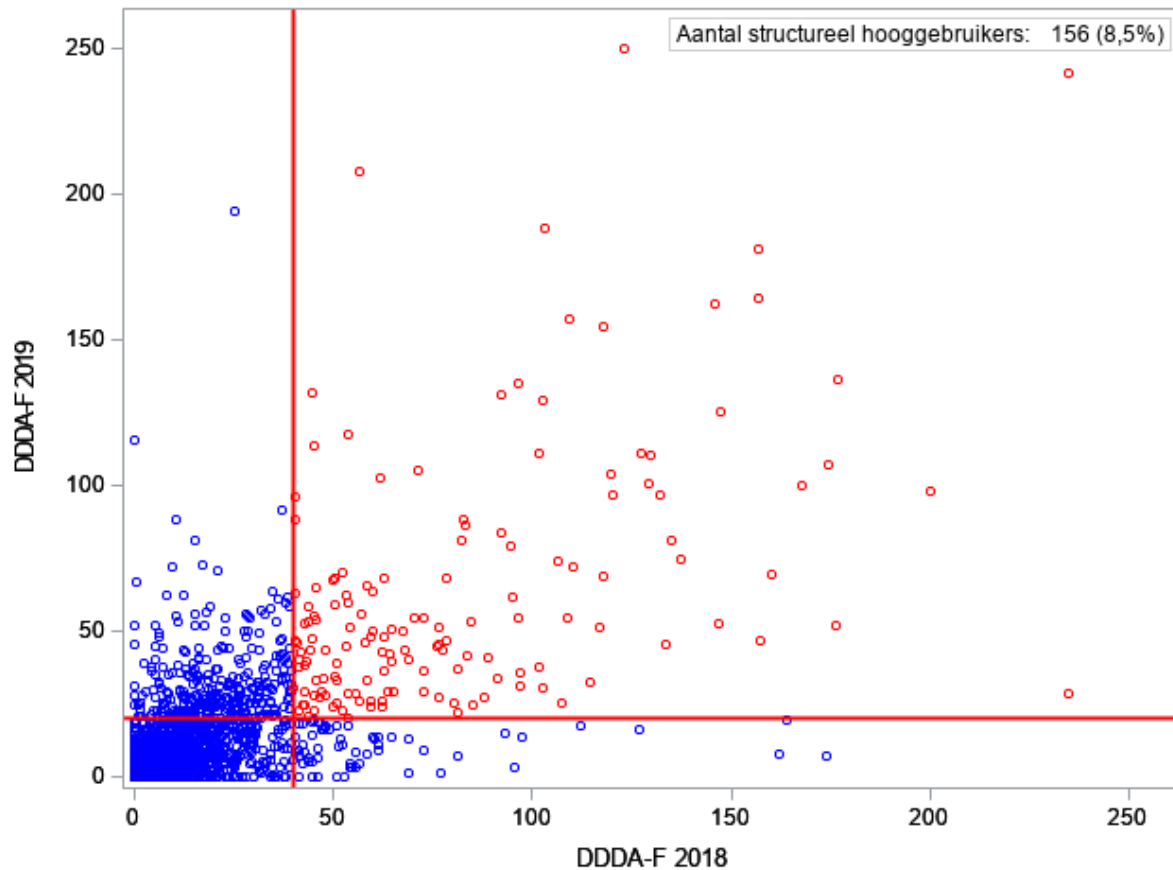
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2015	2.276	19,6	7,6	24,4	52,2
2016	2.088	24,2	11,9	29,1	57,2
2017	2.037	21,7	10,6	25,5	52,9
2018	1.941	19,8	10,1	23,5	44,0
2019	1.833	16,8	8,1	20,7	38,3

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B19. De DDDA_F verdelingen van 2015, 2018 en 2019 voor speenbiggenbedrijven

Figuur B20. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2018 en 2019 voor speenbiggenbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

Tabel B34. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op spenebiggenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Oraal	1.830	0,00	0,00	0,01
1	Amfenicolen	Parenteraal	1.487	0,00	0,00	0,31
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	1.622	0,00	0,00	0,51
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	1.763	0,00	0,00	0,02
1	Penicillines	Oraal	1.830	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Parenteraal	1.049	0,00	0,50	0,58
1	Pleuromutilines	Oraal	1.810	0,00	0,00	0,18
1	Pleuromutilines	Parenteraal	1.812	0,00	0,00	0,01
1	Tetracyclines	Oraal	1.036	0,00	6,38	5,76
1	Tetracyclines	Parenteraal	1.361	0,00	0,05	0,46
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	1.158	0,00	2,06	2,60
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	1.590	0,00	0,00	0,06
2	Aminopenicillines	Oraal	1.374	0,00	0,00	3,39
2	Aminopenicillines	Parenteraal	1.179	0,00	0,27	0,45
2	Aminoglycosiden	Oraal	1.764	0,00	0,00	0,18
2	Chinolonen	Oraal	1.813	0,00	0,00	0,04
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	1.720	0,00	0,00	0,02
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	1.522	0,00	0,00	0,84
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	1.830	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	1.463	0,00	0,00	1,24
3	Polymyxines	Parenteraal	1.523	0,00	0,00	0,09

2.3 Vleesvarken

Aantal bedrijven: 4.005

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 973 (24,3%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

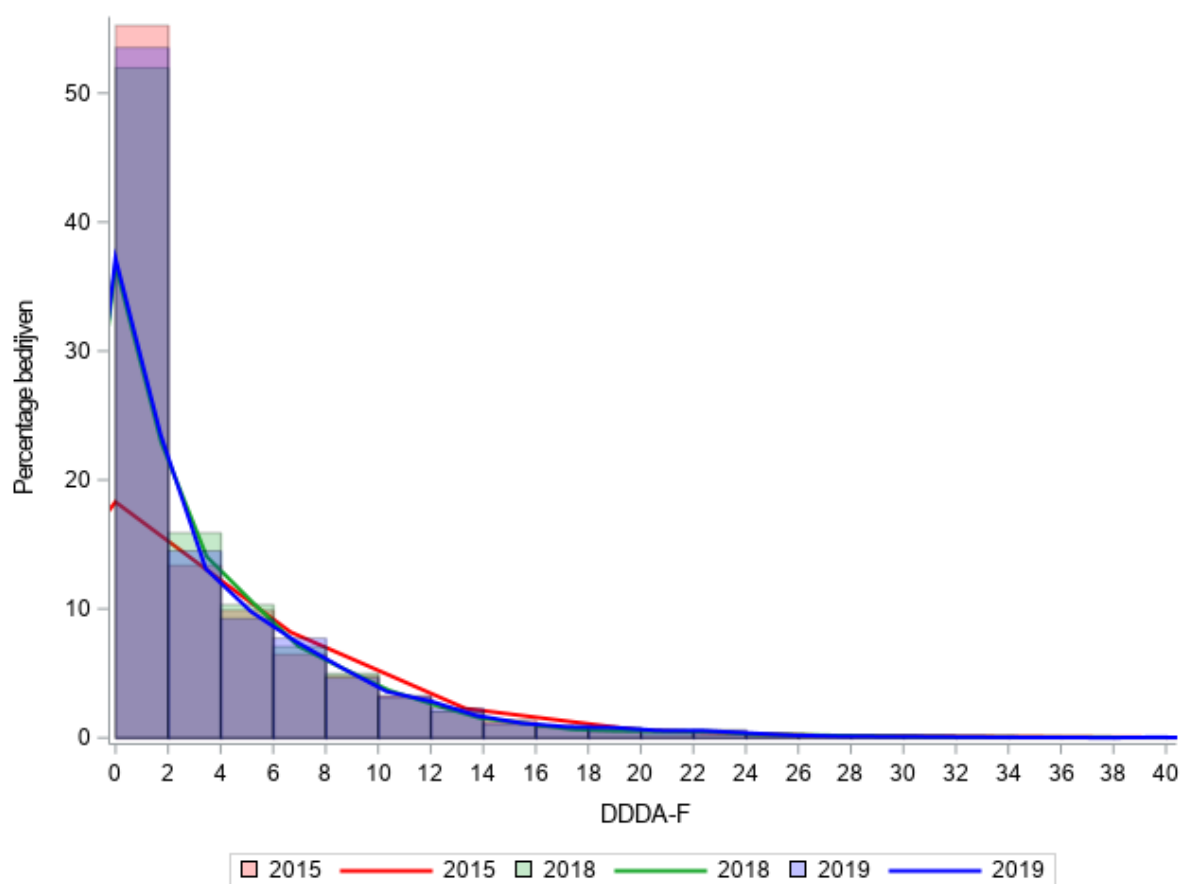
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 145 (3,6%)

Tabel B35. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleesvarkensbedrijf voor 2015-2019*

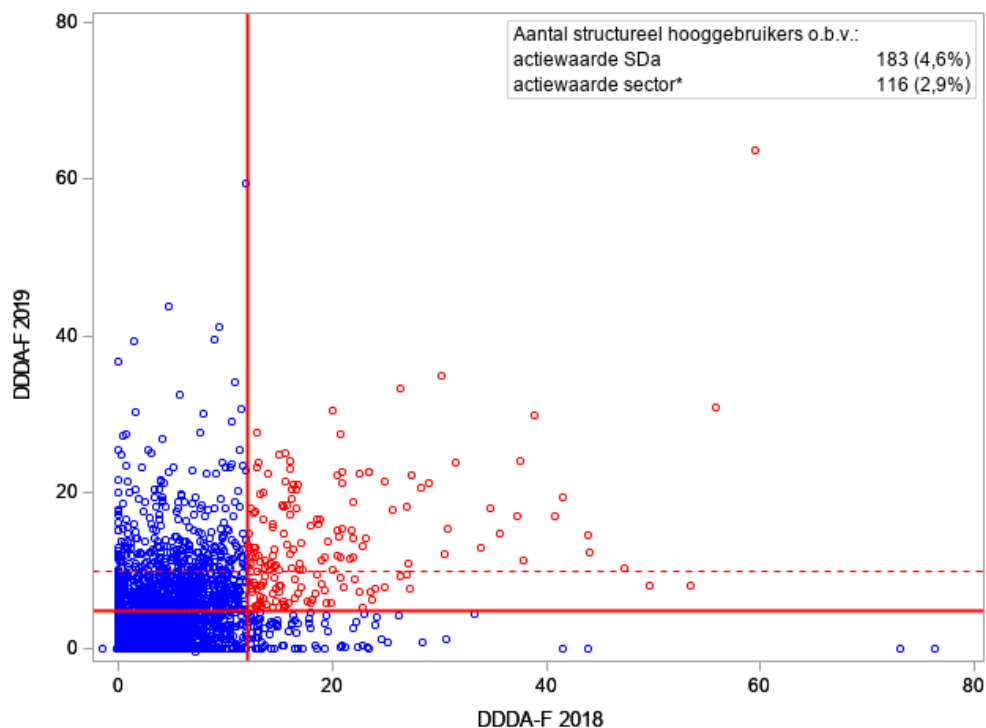
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2015	2015	5.072	4,1	1,6	5,4
2016	2016	4.701	4,0	1,7	5,7
2017	2017	4.580	3,8	1,7	5,4
2018	2018	4.323	3,9	1,8	5,4
2019	2019	4.005	3,8	1,6	5,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B21. De DDDA_F verdelingen van 2015, 2018 en 2019 voor vleesvarkensbedrijven

Figuur B22. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2018 en 2019 voor vleesvarkensbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaardes van de SDa weer. De rode stippellijn geeft de overgangs-actiewaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaardes weergegeven.

* Er is alleen voor 2019 een overgangsactiewaarde vastgesteld door de sector, in 2018 werd de oude actiewaarde van SDa aangehouden om het hoog gebruik vast te stellen.

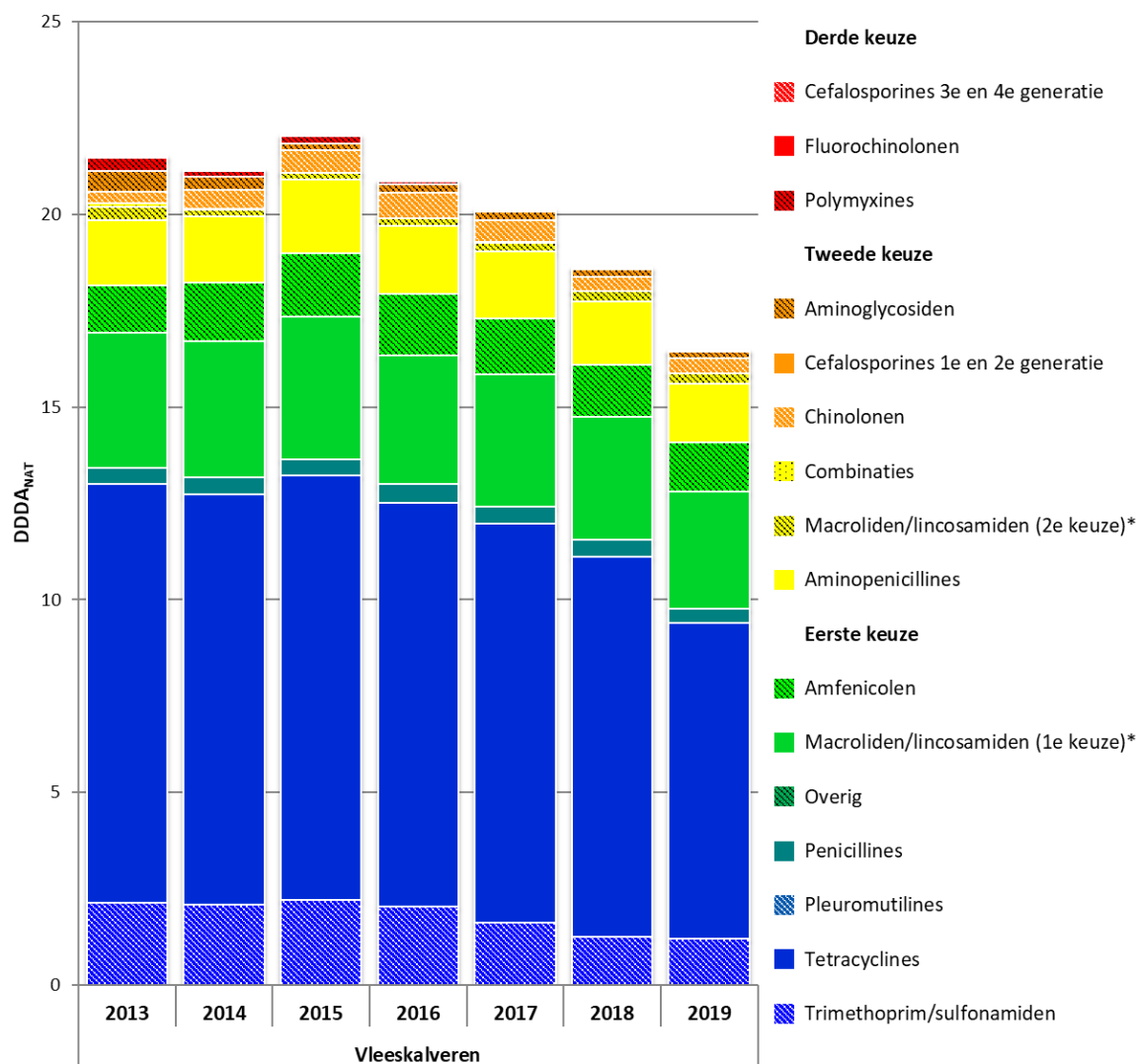
Tabel B36. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleesvarkensbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Oraal	4.003	0,00	0,00	0,00
1	Amfenicolen	Parentaal	2.917	0,00	0,05	0,17
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	2.939	0,00	0,32	0,82
1	Macroliden/lincosamiden	Parentaal	3.218	0,00	0,00	0,03
1	Penicillines	Parentaal	1.625	0,06	0,30	0,27
1	Pleuromutilines	Oraal	3.914	0,00	0,00	0,05
1	Pleuromutilines	Parentaal	3.872	0,00	0,00	0,00
1	Tetracyclines	Oraal	2.399	0,00	2,11	1,72
1	Tetracyclines	Parentaal	2.272	0,00	0,16	0,20
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	3.202	0,00	0,00	0,43
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parentaal	3.942	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Oraal	3.997	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Intramammair	4.004	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Oraal	3.876	0,00	0,00	0,06
2	Aminopenicillines	Parentaal	3.555	0,00	0,00	0,01
2	Chinolonen	Oraal	3.992	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parentaal	3.916	0,00	0,00	0,00
2	Macroliden/lincosamiden	Parentaal	3.936	0,00	0,00	0,02
3	Polymyxines	Oraal	3.925	0,00	0,00	0,02
3	Polymyxines	Parentaal	3.920	0,00	0,00	0,00

Vleeskalveren

1. DDDA_{NAT}

Figuur B23. Trends van de DDDA_{NAT} in de vleeskalversector over 2013-2019 per therapeutische groep

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

2.1 Blankvleeskalveren

Aantal bedrijven: 823

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 2 (0,2%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 90 (10,9%)

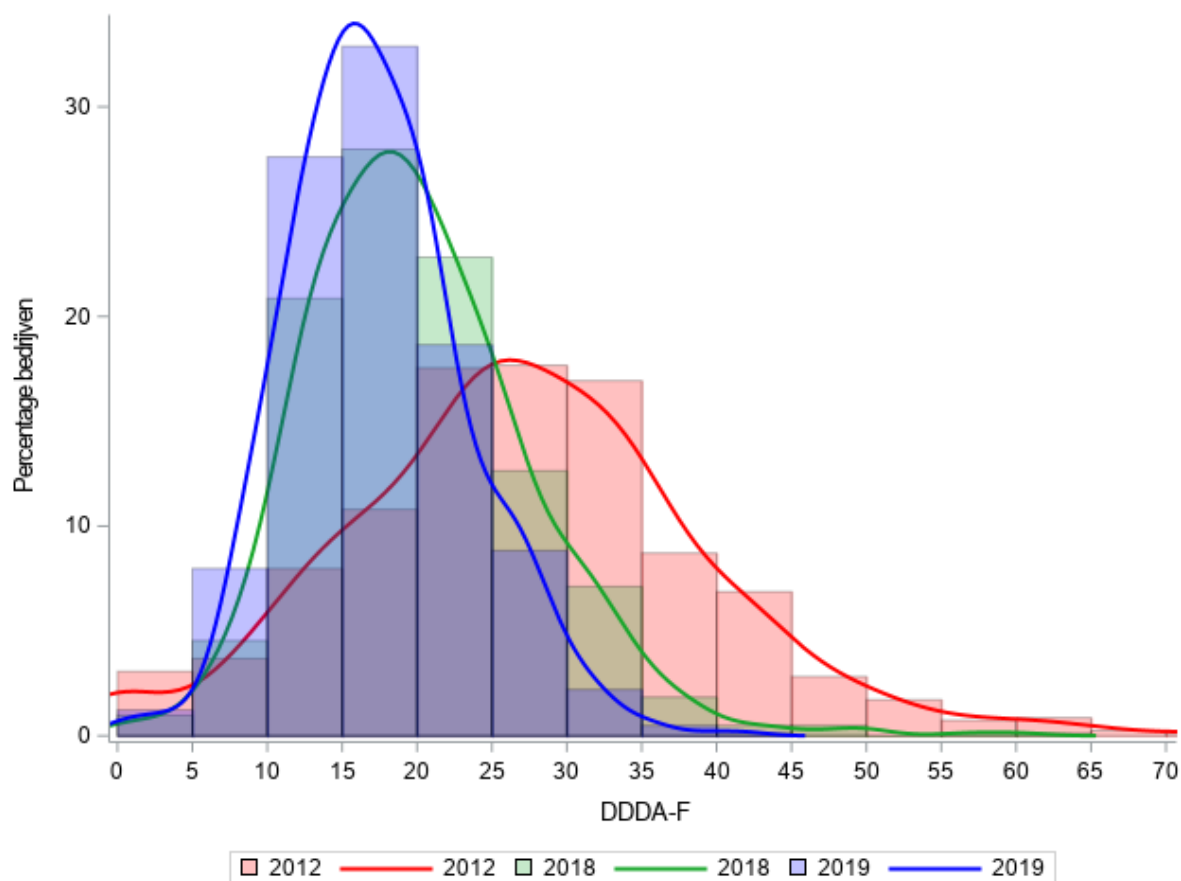
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 62 (7,5%)

Tabel B37. Antibioticumgebruik in DDDA_F per blankvleeskalverbedrijf voor 2011-2019*

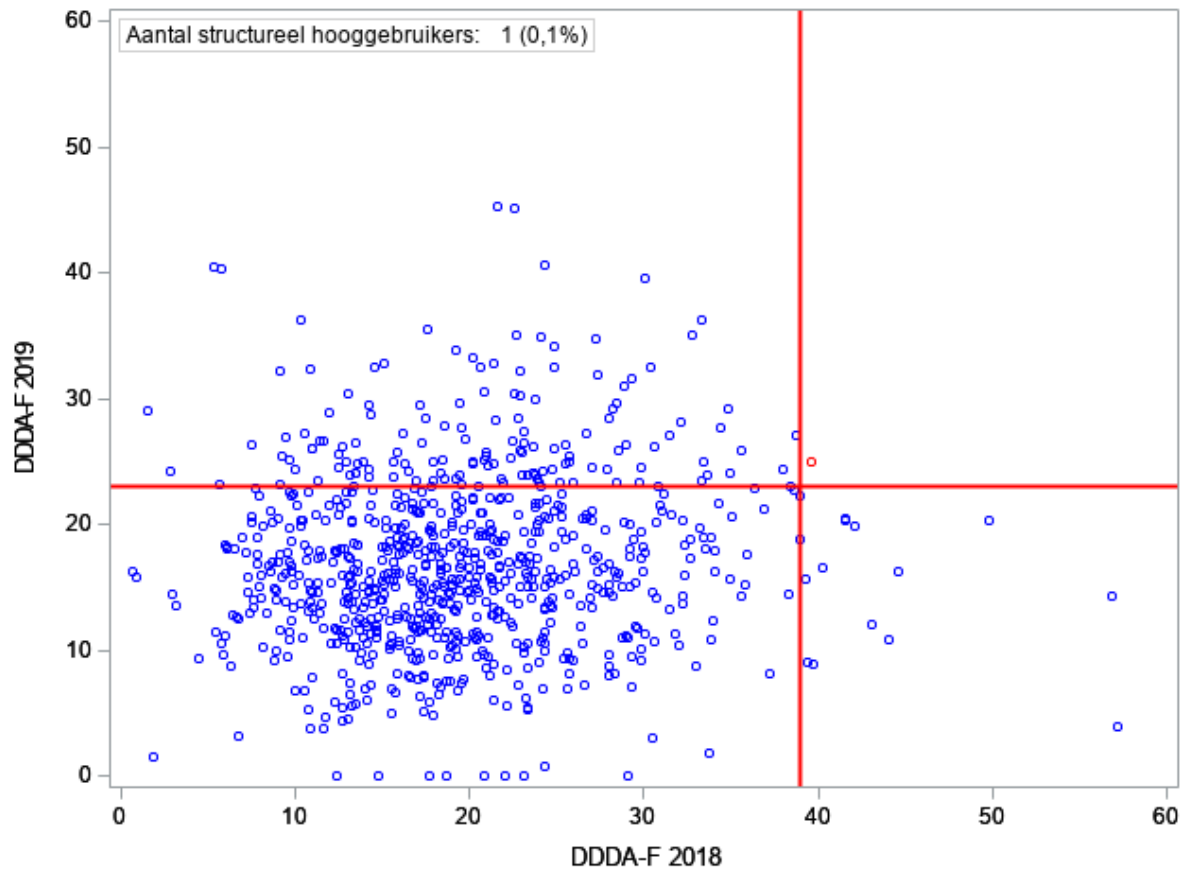
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	934	41,1	33,2	44,9	57,8
2012	904	33,6	30,7	40,1	50,9
2013	862	31,4	26,2	35,1	45,2
2014	864	24,5	23,4	31,0	37,8
2015	855	25,1	24,3	31,7	38,3
2016	857	23,7	23,0	29,0	35,6
2017	838	23,0	22,2	27,0	33,1
2018	855	20,1	19,3	24,6	30,0
2019	823	17,4	16,8	20,8	25,9

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B24. De DDDA_F verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor blankvleeskalverbedrijven

Figuur B25. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2018 en 2019 voor blankvleeskalverbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

Tabel B38. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op blankvleeskalverbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	7	0,75	1,20	0,91
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	25	2,91	3,85	3,04
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	257	0,02	0,08	0,11
1	Penicillines	Parenteraal	31	0,31	0,54	0,41
1	Tetracyclines	Intra-uterien	822	0,00	0,00	0,00
1	Tetracyclines	Oraal	3	8,57	11,14	9,06
1	Tetracyclines	Parenteraal	582	0,00	0,01	0,02
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	431	0,00	1,29	0,84
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	190	0,03	0,07	0,06
2	Aminoglycosiden	Oraal	285	0,02	0,05	0,11
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	489	0,00	0,04	0,05
2	Aminopenicillines	Intramammair	822	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Oraal	264	0,47	2,68	1,66
2	Aminopenicillines	Parenteraal	123	0,07	0,14	0,10
2	Chinolonen	Oraal	622	0,00	0,00	0,47
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	805	0,00	0,00	0,00
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	202	0,13	0,31	0,22
3	Fluorochinolonen	Oraal	809	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	747	0,00	0,00	0,01
3	Polymyxines	Oraal	810	0,00	0,00	0,01
3	Polymyxines	Parenteraal	765	0,00	0,00	0,00

2.2 Rosé vlees startkalveren

Aantal bedrijven: 210

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat 3e en 4e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 18 (8,6%)

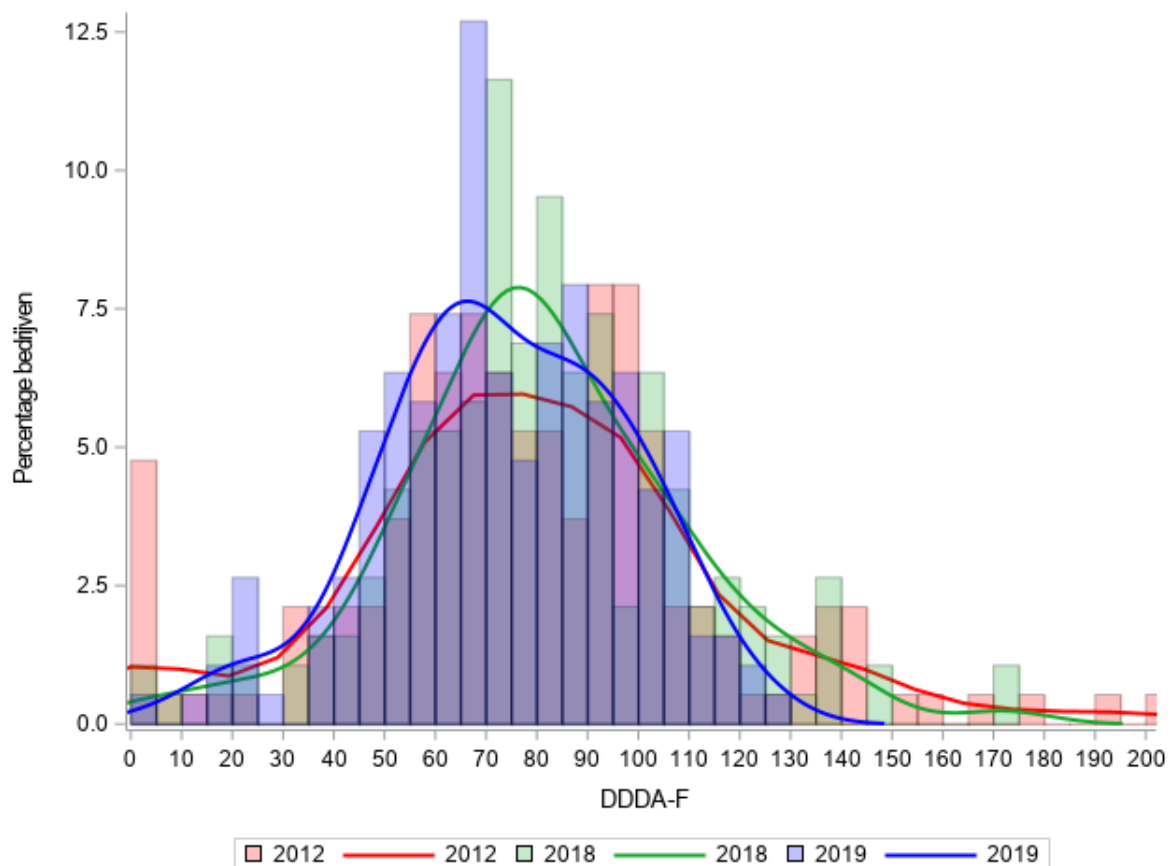
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 5 (2,4%)

Tabel B39. Antibioticumgebruik in DDDA_F per rosé vlees startbedrijf voor 2011-2019*

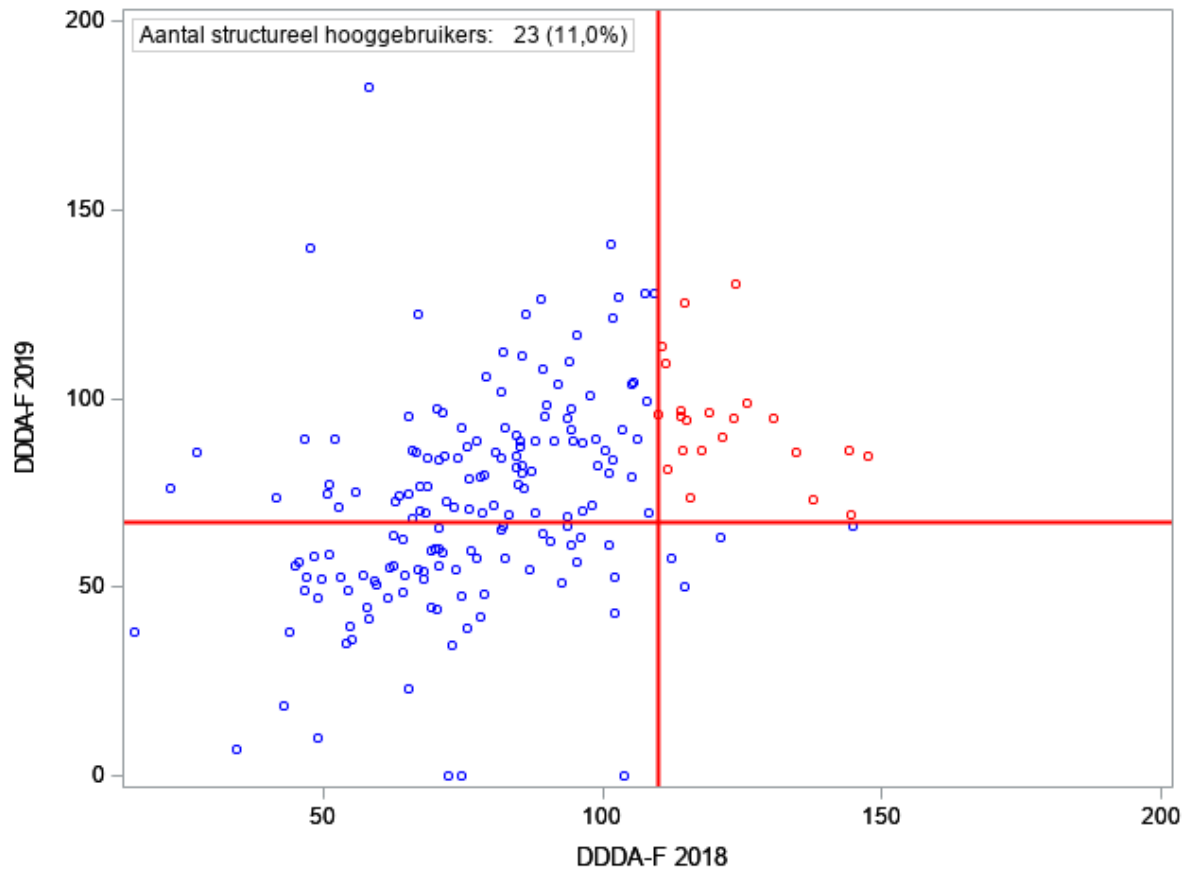
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	207	120,0	94,4	127,8	171,5
2012	189	97,5	84,2	107,1	143,1
2013	264	115,6	80,9	102,2	131,0
2014	260	79,6	77,7	97,2	113,9
2015	247	82,7	83,0	101,5	115,1
2016	240	83,9	83,2	100	111,6
2017	238	83,0	83,1	102,0	113,3
2018	256	79,9	79,3	96,1	115,6
2019	210	74,7	73,2	92,4	105,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B26. De DDDA_F verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor rosé vlees startbedrijven

Figuur B27. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2018 en 2019 voor rosévlies startbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

Tabel B40. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op rosévlies startbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	0	5,38	8,55	6,80
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	9	16,32	19,60	15,23
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	52	0,16	0,46	0,61
1	Penicillines	Parenteraal	10	1,11	2,00	1,57
1	Tetracyclines	Oraal	2	38,20	48,26	38,12
1	Tetracyclines	Parenteraal	158	0,00	0,00	0,16
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	63	3,81	9,31	6,06
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	61	0,15	0,38	0,36
2	Aminoglycosiden	Oraal	124	0,00	0,20	0,52
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	96	0,05	0,45	0,35
2	Aminopenicillines	Oraal	109	0,00	4,16	2,53
2	Aminopenicillines	Parenteraal	32	0,30	0,60	0,43
2	Chinolonen	Oraal	170	0,00	0,00	0,65
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	206	0,00	0,00	0,00
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	64	0,53	1,73	1,21
3	Fluorochinolonen	Oraal	206	0,00	0,00	0,01
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	196	0,00	0,00	0,02
3	Polymyxines	Oraal	209	0,00	0,00	0,06
3	Polymyxines	Parenteraal	205	0,00	0,00	0,00

2.3 Rosé vlees afmestkalveren

Aantal bedrijven: 732

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 66 (9,0%)

Aantal bedrijven dat 3e en 4e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 10 (1,4%)

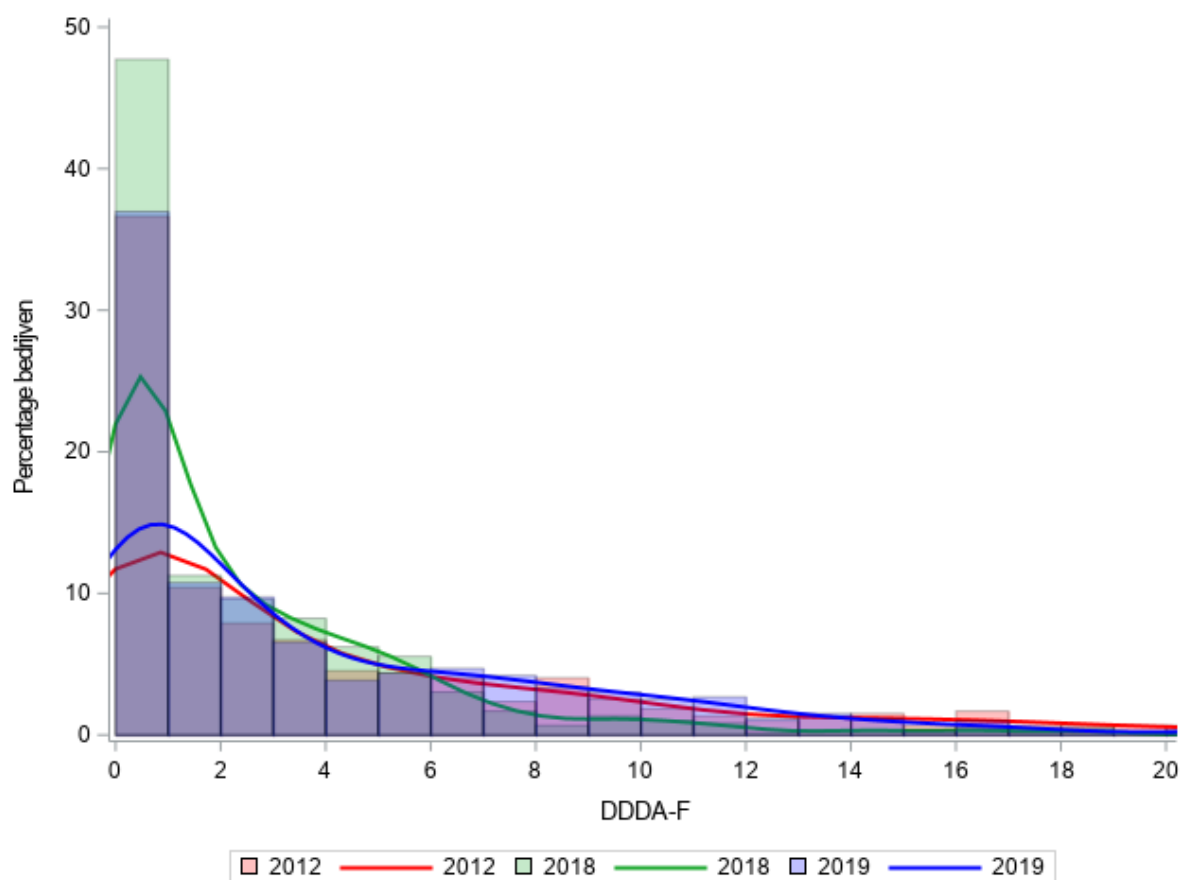
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 10 (1,4%)

Tabel B41. Antibioticumgebruik in DDDA_F per rosé vlees afmestbedrijf voor 2011-2019*

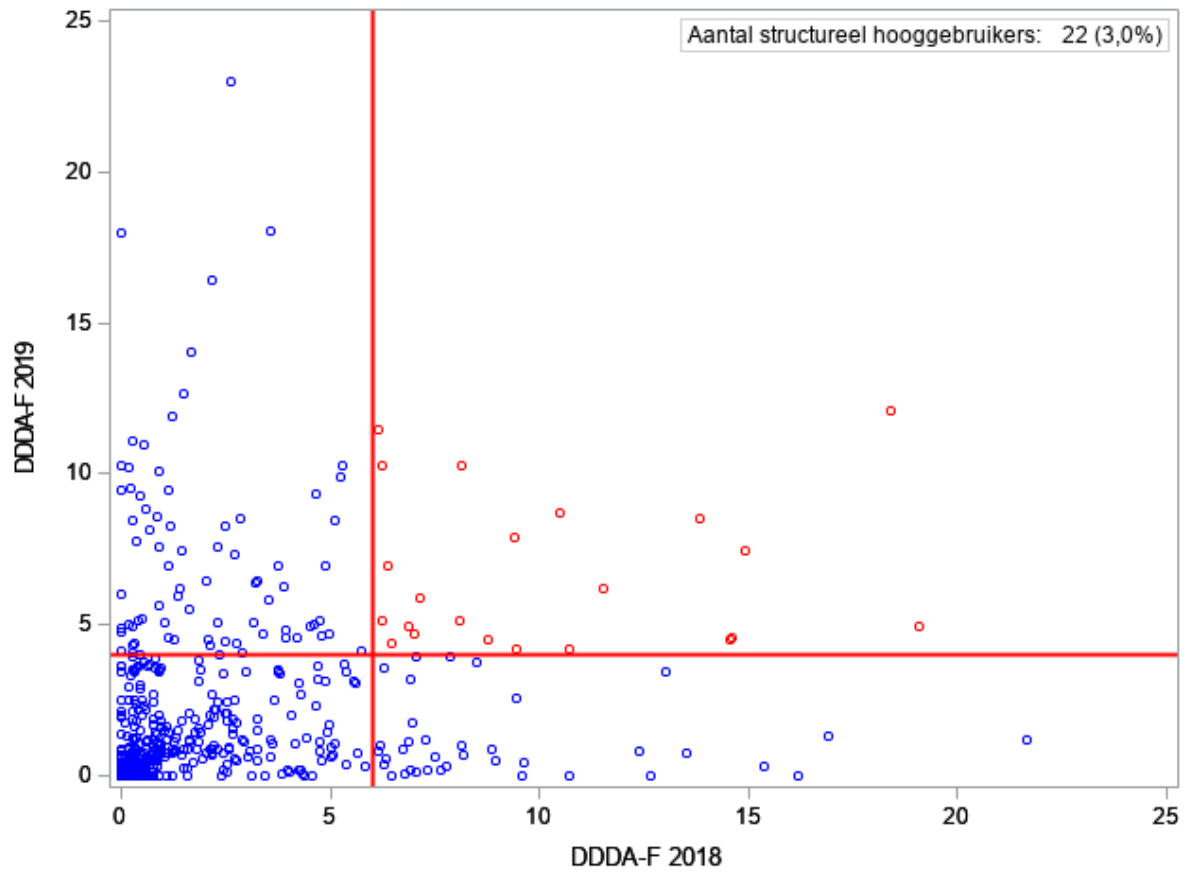
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	671	7,8	1,5	6,6	14,5
2012	717	5,8	2,3	7,3	15,5
2013	723	5,2	1,4	5,4	10,8
2014	663	3,4	1,2	4,5	9,5
2015	638	2,7	1,0	4,0	7,3
2016	602	2,8	0,9	3,9	8,1
2017	580	3,0	1,6	4,1	7,8
2018	601	2,7	1,2	3,8	6,4
2019	732	3,9	1,9	6,0	10,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B28. De DDDA_F verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor rosé vlees afmestbedrijven

Figuur B29. Spreidingsdiagram van de $DDDA_F$ van 2018 en 2019 voor rosé vlees afmestbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

Tabel B42. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op rosévlies afmestbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	104	0,34	0,72	0,57
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	592	0,00	0,00	0,39
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	509	0,00	0,01	0,06
1	Penicillines	Parenteraal	271	0,07	0,21	0,17
1	Tetracyclines	Oraal	378	0,00	3,27	1,93
1	Tetracyclines	Parenteraal	634	0,00	0,00	0,02
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	542	0,00	0,10	0,46
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	548	0,00	0,00	0,02
2	Aminoglycosiden	Oraal	674	0,00	0,00	0,01
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	679	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Intramammair	731	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Oraal	691	0,00	0,00	0,04
2	Aminopenicillines	Parenteraal	427	0,00	0,05	0,04
2	Chinolonen	Oraal	720	0,00	0,00	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	701	0,00	0,00	0,00
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	424	0,00	0,17	0,13
3	Fluorochinolonen	Oraal	731	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	722	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	731	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	723	0,00	0,00	0,00

2.4 Rosévlees combinatiekalveren

Aantal bedrijven: 76

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 4 (5,3%)

Aantal bedrijven dat 3e en 4e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 10 (13,2%)

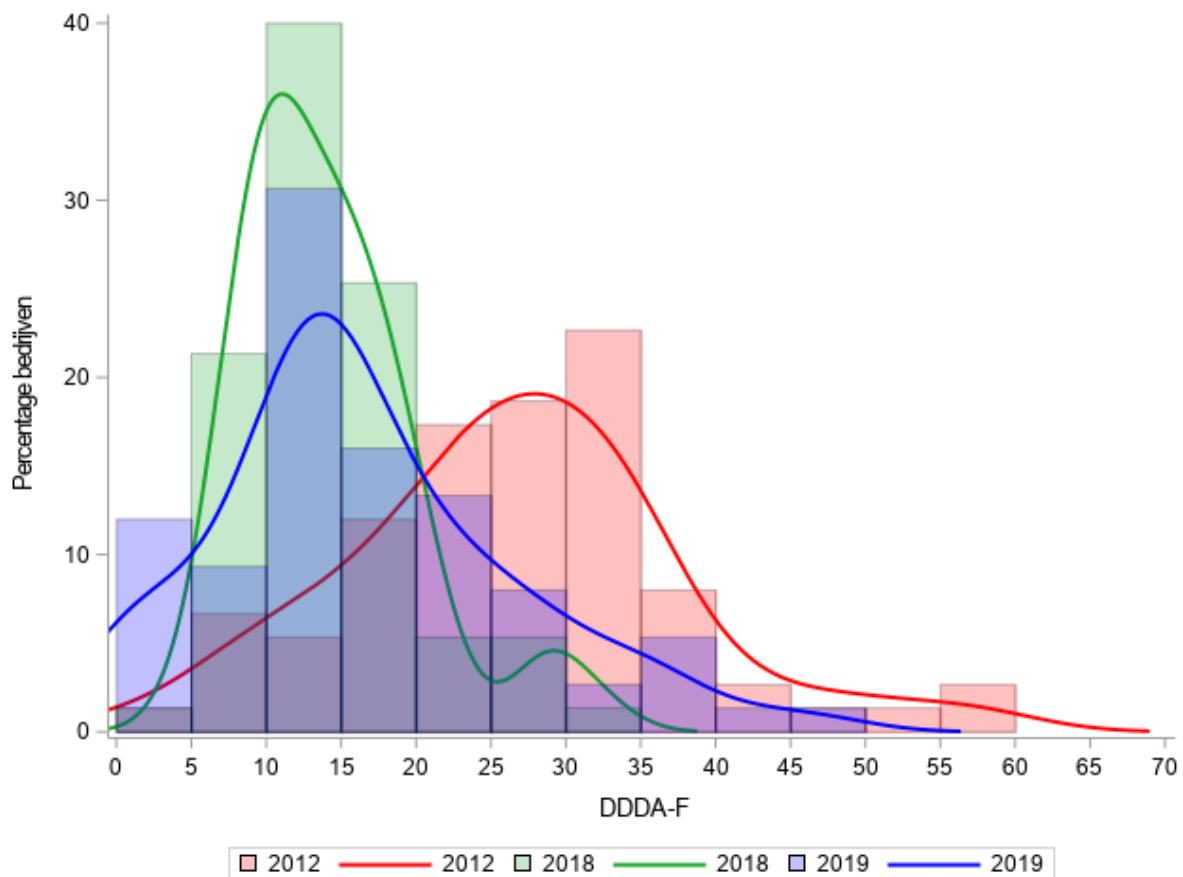
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 1 (1,3%)

Tabel B43. Antibioticumgebruik in DDDA_F per rosévlees combinatiebedrijf voor 2011-2019*

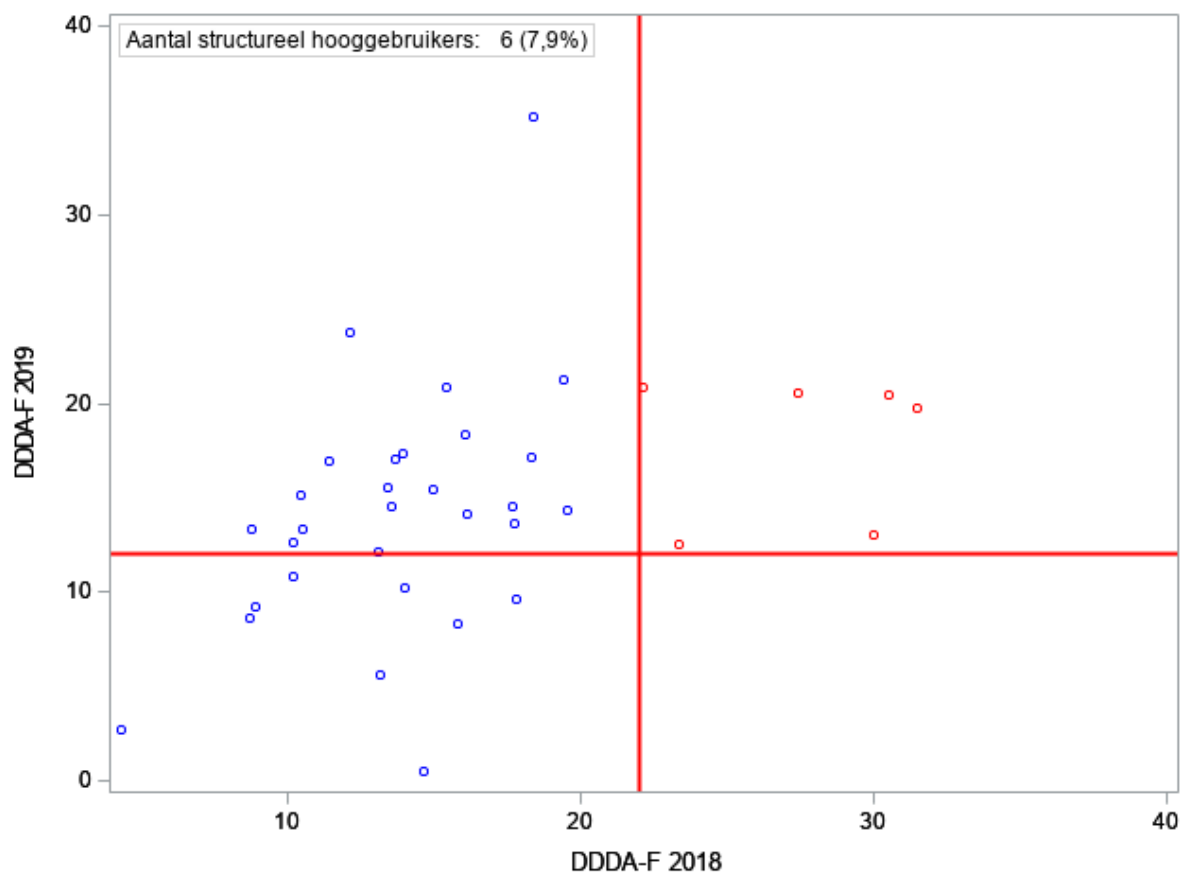
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	313	34,6	17,3	29,7	45,7
2012	365	21,5	13,2	23,7	37,4
2013	276	11,7	10,1	16,2	23,8
2014	215	13,0	12,0	17,1	21,9
2015	238	11,8	11,2	16,2	21,4
2016	229	11,1	11,3	16,6	20,6
2017	212	12,8	12,6	17,3	22,6
2018	186	14,8	14,1	18,1	21,9
2019	76	16,4	14,4	22,1	30,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B30. De DDDA_F verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor rosévlees combinatiebedrijven

Figuur B31. Spreidingsdiagram van de $DDDA_F$ van 2018 en 2019 voor rosé vlees combinatiebedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Linksboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

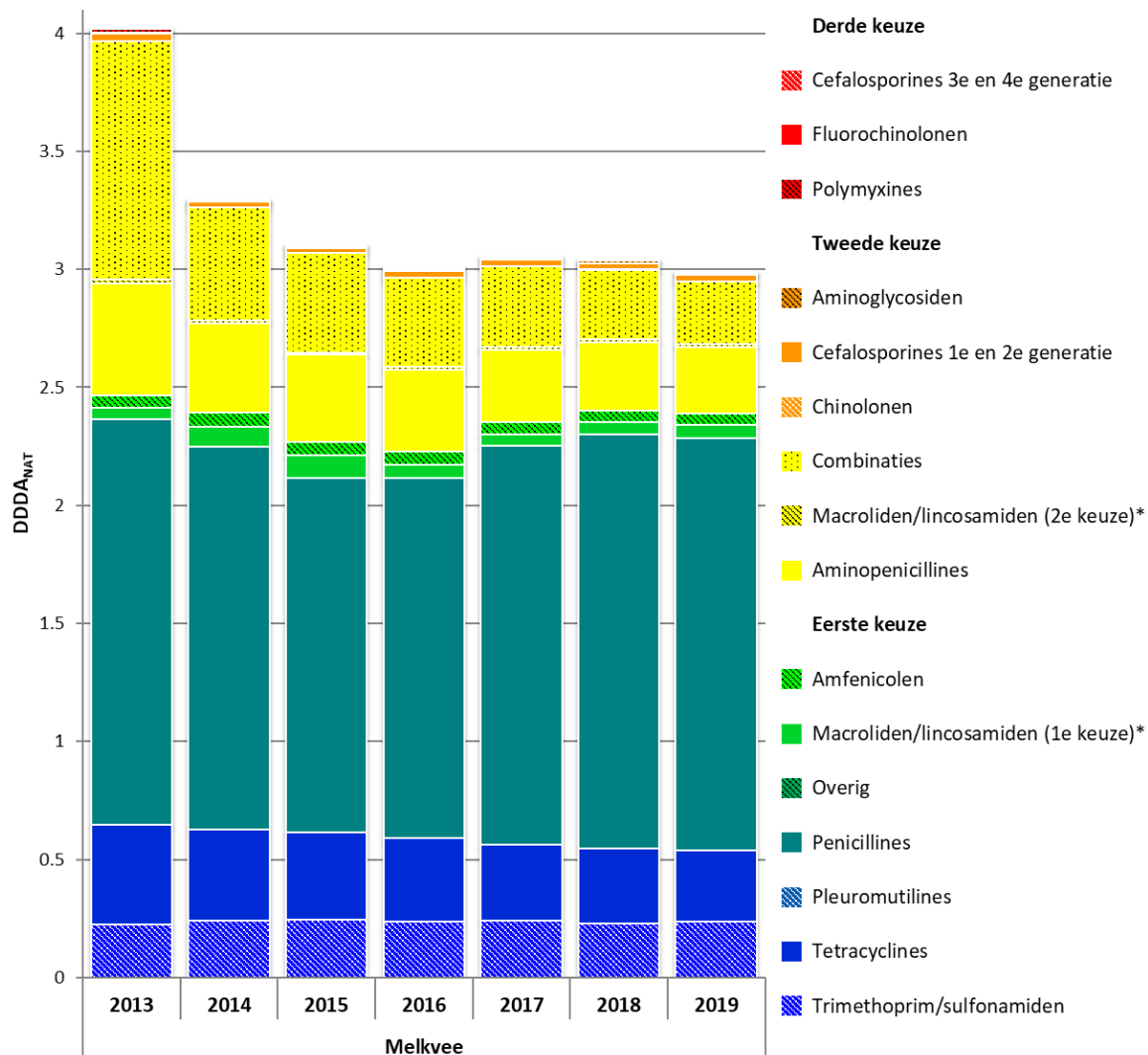
Tabel B44. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op rosé vlees combinatiebedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	4	1,09	2,11	1,57
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	16	2,72	3,98	2,78
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	27	0,03	0,07	0,14
1	Penicillines	Parenteraal	10	0,21	0,42	0,30
1	Tetracyclines	Oraal	8	7,58	11,16	8,51
1	Tetracyclines	Parenteraal	64	0,00	0,00	0,01
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	36	0,26	1,32	1,09
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	26	0,02	0,06	0,04
2	Aminoglycosiden	Oraal	41	0,00	0,04	0,11
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	48	0,00	0,03	0,11
2	Aminopenicillines	Oraal	34	0,12	1,12	0,95
2	Aminopenicillines	Parenteraal	17	0,07	0,15	0,11
2	Chinolonen	Oraal	62	0,00	0,00	0,27
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	72	0,00	0,00	0,00
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	25	0,19	0,41	0,35
3	Fluorochinolonen	Oraal	75	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	67	0,00	0,00	0,01
3	Polymyxines	Parenteraal	75	0,00	0,00	0,00

Melkvee

1. DDDA_{NAT}

Figuur B32. Trends van de DDDA_{NAT} in de melkveesector over 2013-2019 per therapeutische groep

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

Aantal bedrijven: 15.871

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 300 (1,9%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 142 (0,9%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 899 (5,7%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 301 (1,9%)

Tabel B45. Gebruik per melkveebedrijf weergegeven als totaal gebruik voor 2012-2019 (A), gebruik droogzetters (B), gebruik mastitisinjectoren (C) en gebruik van orale middelen in kalveren (D)

A Totaal gebruik in DDDA_F*					
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012	18.053	2,9	2,7	3,8	4,9
2013	18.005	2,8	2,8	3,7	4,7
2014	17.747	2,3	2,2	3,0	3,9
2015	17.737	2,2	2,1	2,9	3,7
2016	17.529	2,1	2,1	2,9	3,7
2017	17.121	2,1	2,1	2,9	3,8
2018	16.499	2,1	2,1	2,9	3,8
2019	15.871	2,2	2,1	3,0	3,9

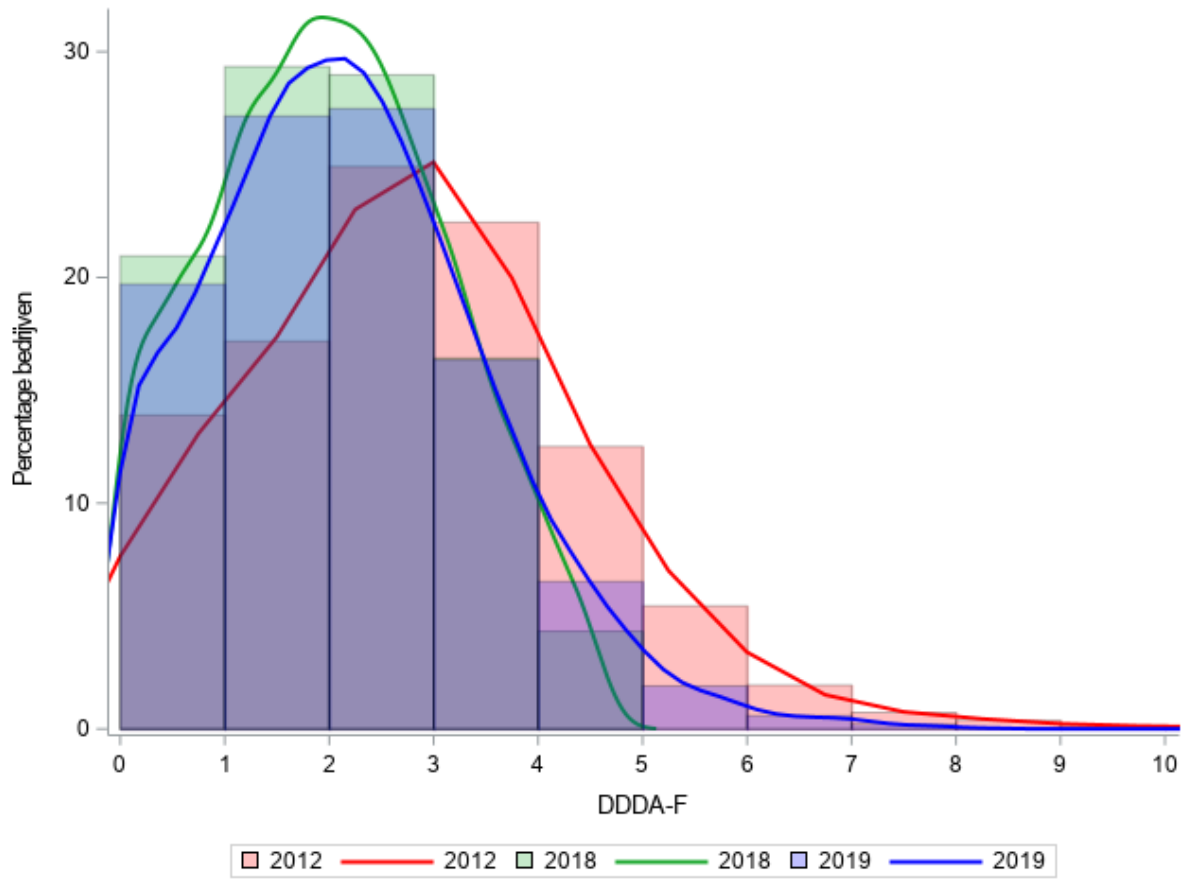
* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F

B Gebruik van droogzetters in DDDA_F (dieren >2 jaar)				
N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
15.871	1,1	1,0	1,7	2,4

C Gebruik van mastitisinjectoren in DDDA_F (dieren >2 jaar)				
N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
15.871	0,7	0,5	0,9	1,5

D Gebruik van orale antibiotica bij kalveren in DDDA_F (dieren <56 dagen)				
N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
15.871	2,0	0,0	0,0	4,4

Figuur B33. De DDDA_F verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor melkveebedrijven

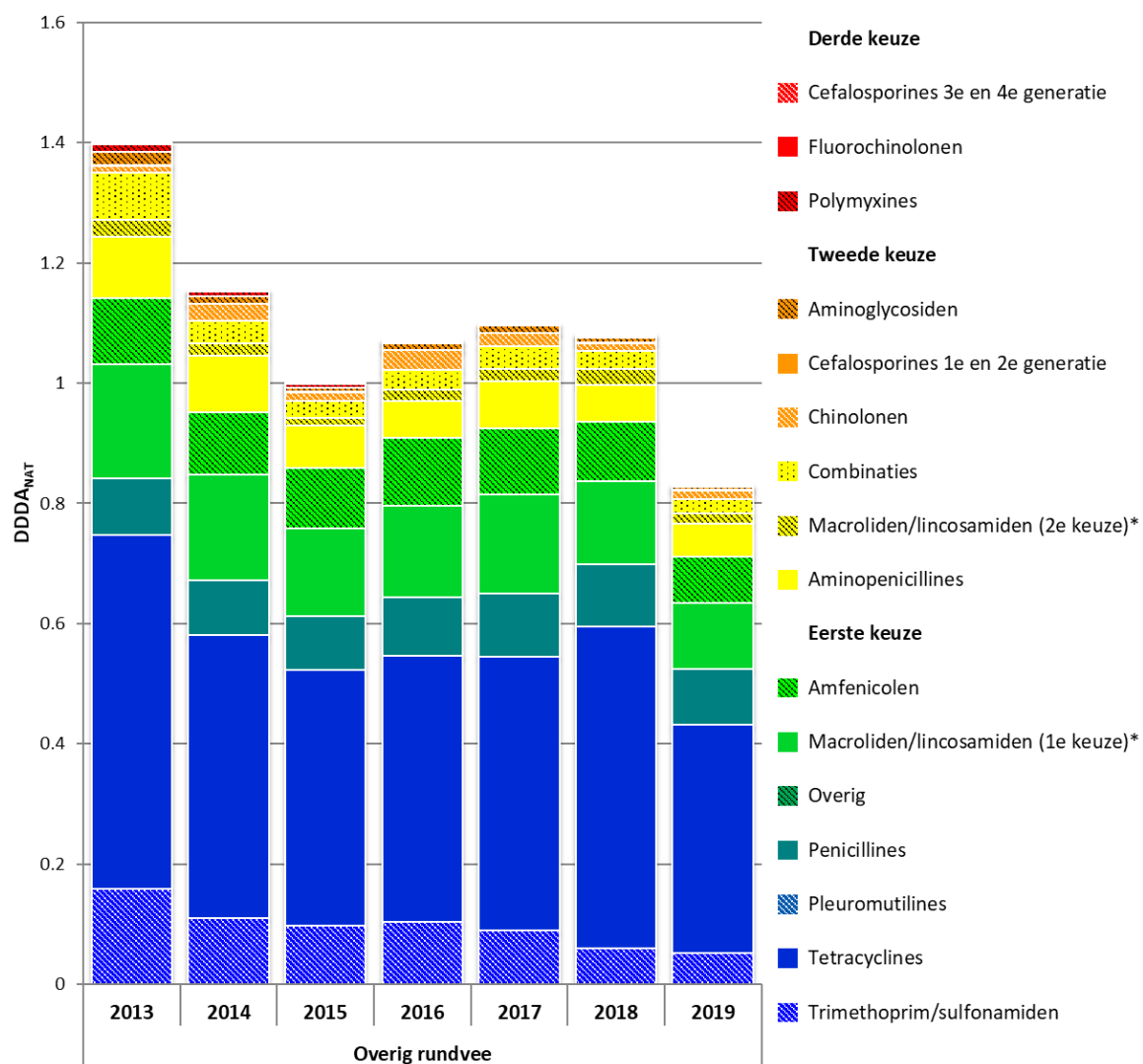
Tabel B46. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op melkveebedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	9.088	0,00	0,04	0,03
1	Macroliden/lincosamiden	Intramammair	15.865	0,00	0,00	0,00
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	15.863	0,00	0,00	0,00
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	11.663	0,00	0,00	0,04
1	Penicillines	Droogzetter	3.389	0,83	1,40	0,89
1	Penicillines	Intramammair	9.770	0,00	0,26	0,20
1	Penicillines	Parenteraal	3.403	0,11	0,29	0,21
1	Tetracyclines	Intra-uterien	8.122	0,00	0,08	0,05
1	Tetracyclines	Oraal	15.561	0,00	0,00	0,00
1	Tetracyclines	Parenteraal	3.412	0,10	0,22	0,16
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	14.742	0,00	0,00	0,00
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	2.966	0,11	0,24	0,17
2	Aminoglycosiden	Oraal	14.179	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	15.470	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Droogzetter	15.870	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Intramammair	5.881	0,09	0,26	0,18
2	Aminopenicillines	Oraal	15.870	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Parenteraal	8.134	0,00	0,06	0,05
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intramammair	15.119	0,00	0,00	0,01
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intra-uterien	12.152	0,00	0,00	0,01
2	Chinolonen	Oraal	15.865	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Droogzetter	15.463	0,00	0,00	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	8.625	0,00	0,20	0,15
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	15.870	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	12.380	0,00	0,00	0,02
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	14.154	0,00	0,00	0,01
3	Cefalosporines 3e en 4e generatie	Intramammair	15.737	0,00	0,00	0,00
3	Cefalosporines 3e en 4e generatie	Parenteraal	15.854	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	14.972	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	15.822	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	15.619	0,00	0,00	0,00

Overig rundvee

1. DDDA_{NAT}

Figuur B34. Trends van de DDDA_{NAT} in de overig rundveesector over 2013-2019 per therapeutische groep

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

2.1 Zoogkoeien

Aantal bedrijven: 8.263

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 4128 (50,0%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 88 (1,1%)

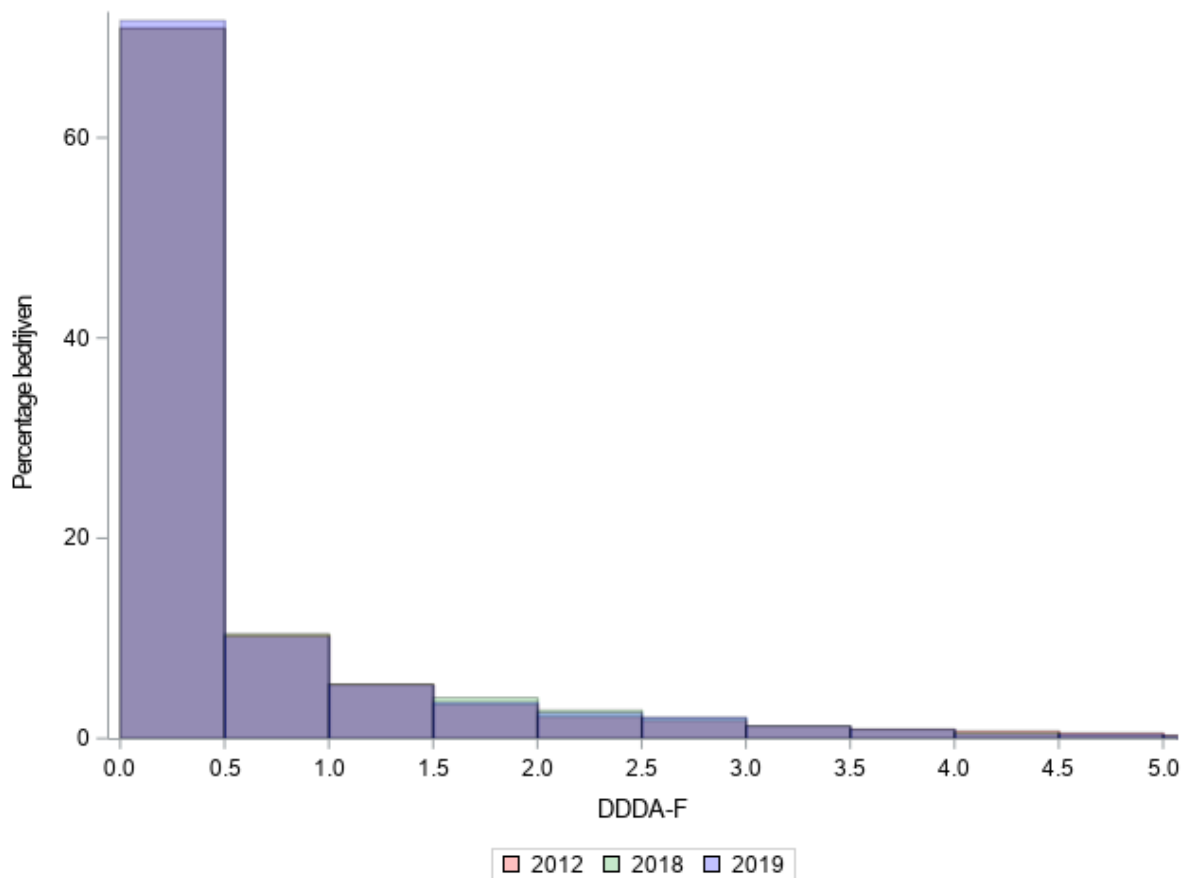
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 46 (0,6%)

Tabel B47. Antibioticumgebruik in DDDA_F per zoogkoeienbedrijf voor 2012-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012	11.927	0,9	0,0	0,6	2,0
2013	9.857	0,7	0,1	0,8	2,2
2014	9.588	0,7	0,1	0,7	2,0
2015	9.305	0,6	0,1	0,7	2,0
2016	9.067	0,6	0,1	0,7	1,9
2017	9.351	0,5	0,0	0,6	1,7
2018	8.932	0,6	0,0	0,6	1,8
2019	8.263	0,6	0,0	0,6	1,9

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B35. De DDDA_F verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor zoogkoeienbedrijven (er kon vanwege een te kleine spreiding geen dichtheidsfunctie worden weergegeven)

Tabel B48. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op zoogkoeienbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	7.028	0,00	0,00	0,04
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	8.259	0,00	0,00	0,00
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	7.941	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Droogzetter	8.000	0,00	0,00	0,04
1	Penicillines	Intramammair	8.179	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Parenteraal	6.021	0,00	0,06	0,20
1	Tetracyclines	Intra-uterien	7.068	0,00	0,00	0,03
1	Tetracyclines	Oraal	8.216	0,00	0,00	0,01
1	Tetracyclines	Parenteraal	6.913	0,00	0,00	0,06
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	8.154	0,00	0,00	0,00
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	7.300	0,00	0,00	0,02
2	Aminoglycosiden	Oraal	8.190	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	8.194	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Intramammair	7.997	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	8.262	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Parenteraal	7.071	0,00	0,00	0,05
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intramammair	8.236	0,00	0,00	0,00
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intra-uterien	8.172	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Droogzetter	8.253	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	8.106	0,00	0,00	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	7.472	0,00	0,00	0,07
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	7.804	0,00	0,00	0,02
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	8.175	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	8.260	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	8.220	0,00	0,00	0,00

2.2 Opfok

Aantal bedrijven: 573

Aantal bedrijven met $DDDA_F=0$: 422 (73,6%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 2 (0,3%)

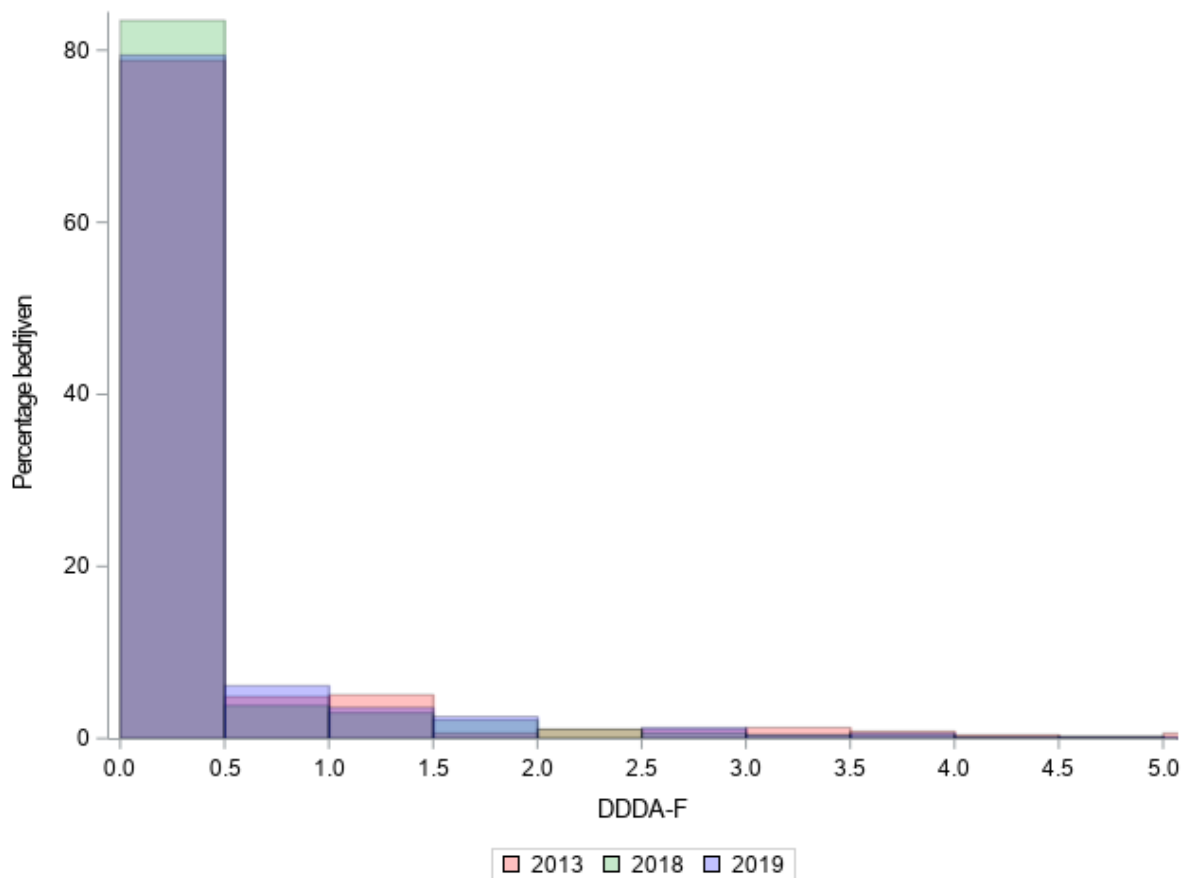
Tabel B49. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per opfokbedrijf voor 2012-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012**	-	-	-	-	-
2013	472	1,1	0,0	0,2	2,3
2014	474	1,4	0,0	0,2	1,8
2015	470	0,8	0,0	0,2	1,7
2016	435	0,8	0,0	0,1	1,3
2017	520	1,0	0,0	0,0	1,6
2018	544	1,0	0,0	0,0	1,4
2019	573	1,0	0,0	0,1	1,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

** In 2012 kon er geen onderscheid worden gemaakt tussen geslacht, dus waren opfok- en vleesstierenbedrijven samengevoegd.

Figuur B36. De $DDDA_F$ verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor opfokbedrijven (er kon vanwege een te kleine spreiding geen dichtheidsfunctie worden weergegeven)

Tabel B50. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfokbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	472	0,00	0,00	0,17
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	559	0,00	0,00	0,10
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	552	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Droogzetter	572	0,00	0,00	0,02
1	Penicillines	Parenteraal	504	0,00	0,00	0,08
1	Tetracyclines	Intra-uterie	572	0,00	0,00	0,00
1	Tetracyclines	Oraal	544	0,00	0,00	0,41
1	Tetracyclines	Parenteraal	532	0,00	0,00	0,04
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	560	0,00	0,00	0,06
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	531	0,00	0,00	0,04
2	Aminoglycosiden	Oraal	564	0,00	0,00	0,01
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	571	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Oraal	567	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Parenteraal	556	0,00	0,00	0,01
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intra-uterie	572	0,00	0,00	0,00
2	Chinolonen	Oraal	571	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	570	0,00	0,00	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	566	0,00	0,00	0,01
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	537	0,00	0,00	0,05
3	Polymyxines	Parenteraal	571	0,00	0,00	0,00

2.3 Vleesstieren

Aantal bedrijven: 2.778

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 1900 (%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 15 (0,5%)

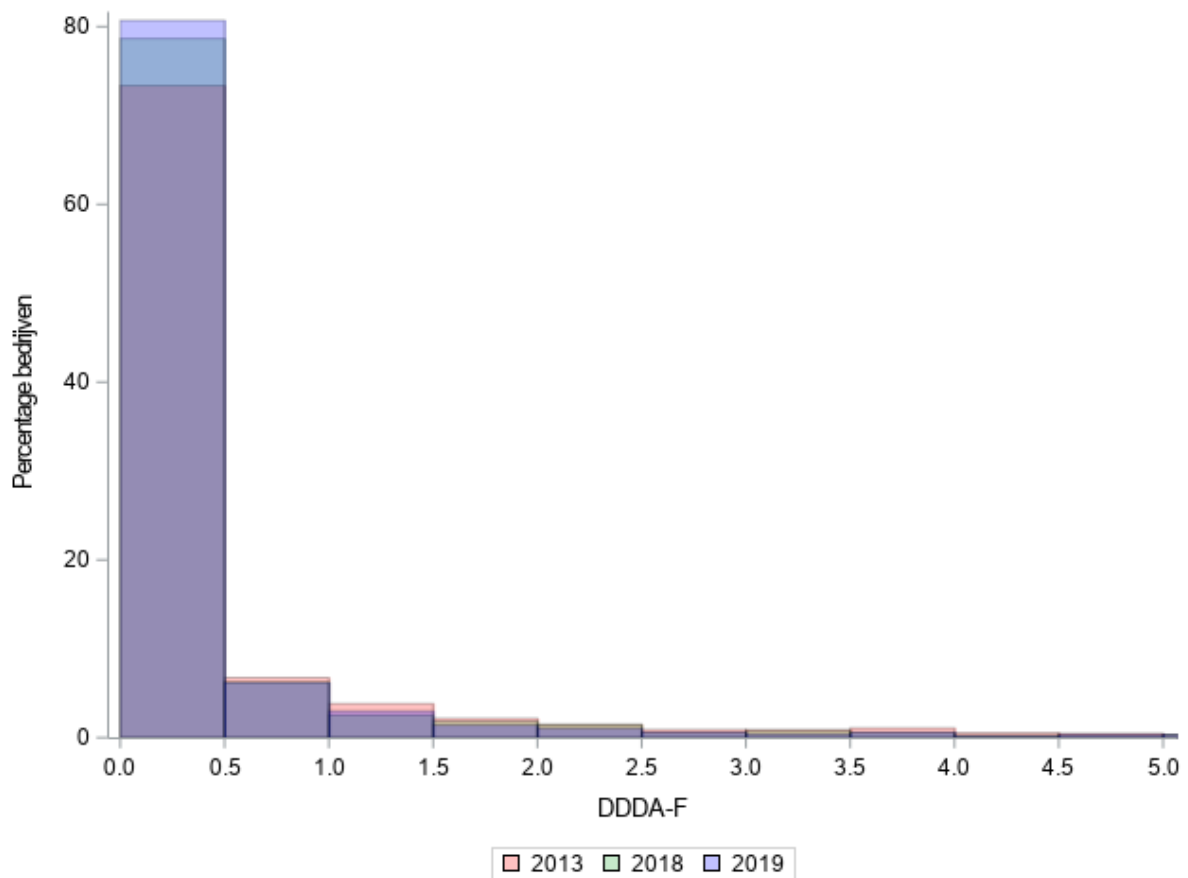
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 15 (0,5%)

Tabel B51. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleesstierenbedrijf voor 2012-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012**	-	-	-	-	-
2013	3.316	1,8	0,0	0,6	4,2
2014	3.297	1,7	0,0	0,5	4,4
2015	3.196	1,5	0,0	0,4	2,9
2016	3.046	1,6	0,0	0,4	2,9
2017	2.919	1,3	0,0	0,3	2,3
2018	2.852	1,3	0,0	0,3	2,2
2019	2.778	1,0	0,0	0,2	1,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B37. De DDDA_F verdelingen van 2012, 2018 en 2019 voor vleesstierenbedrijven (er kon vanwege een te kleine spreiding geen dichtheidsfunctie worden weergegeven)

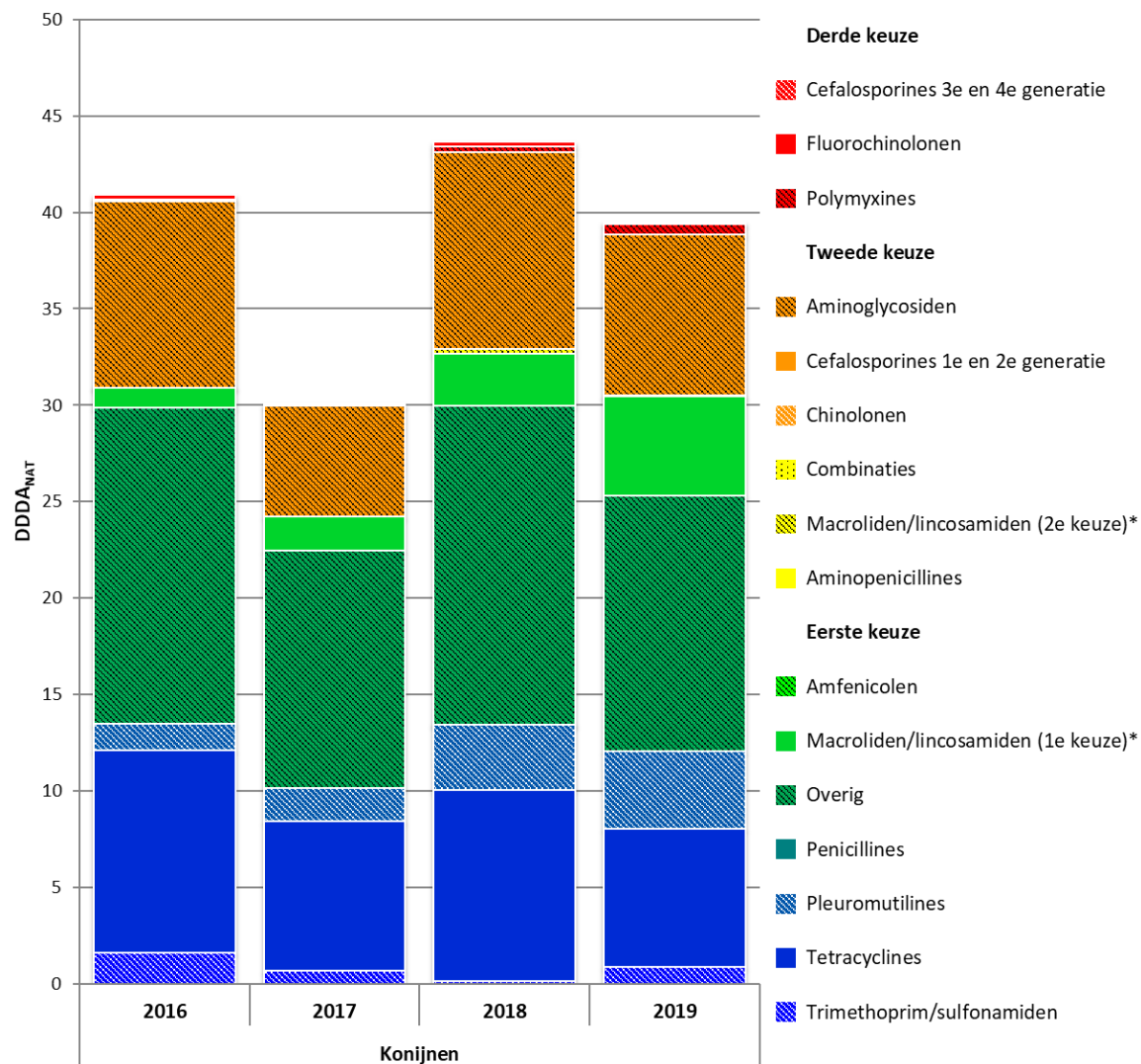
Tabel B52. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleesstierenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	2.232	0,00	0,00	0,12
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	2.649	0,00	0,00	0,14
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	2.586	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Droogzetter	2.760	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Intramammair	2.776	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Parenteraal	2.287	0,00	0,00	0,08
1	Tetracyclines	Intra-uterien	2.700	0,00	0,00	0,00
1	Tetracyclines	Oraal	2.571	0,00	0,00	0,41
1	Tetracyclines	Parenteraal	2.492	0,00	0,00	0,04
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	2.691	0,00	0,00	0,06
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	2.547	0,00	0,00	0,01
2	Aminoglycosiden	Oraal	2.712	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	2.743	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Intramammair	2.766	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Oraal	2.742	0,00	0,00	0,03
2	Aminopenicillines	Parenteraal	2.491	0,00	0,00	0,02
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intra-uterien	2.776	0,00	0,00	0,00
2	Chinolonen	Oraal	2.759	0,00	0,00	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Droogzetter	2.776	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	2.767	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	2.664	0,00	0,00	0,02
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	2.538	0,00	0,00	0,07
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	2.763	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	2.776	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	2.765	0,00	0,00	0,00

Vleeskonijnen

1. DDDA_{NAT}

Figuur B38. Trends van de DDDA_{NAT} in de konijnensector over 2013-2019 per therapeutische groep

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

Aantal bedrijven: 36

Aantal bedrijven met DDDA_F=0: 2 (5,6%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 1 (2,8%)

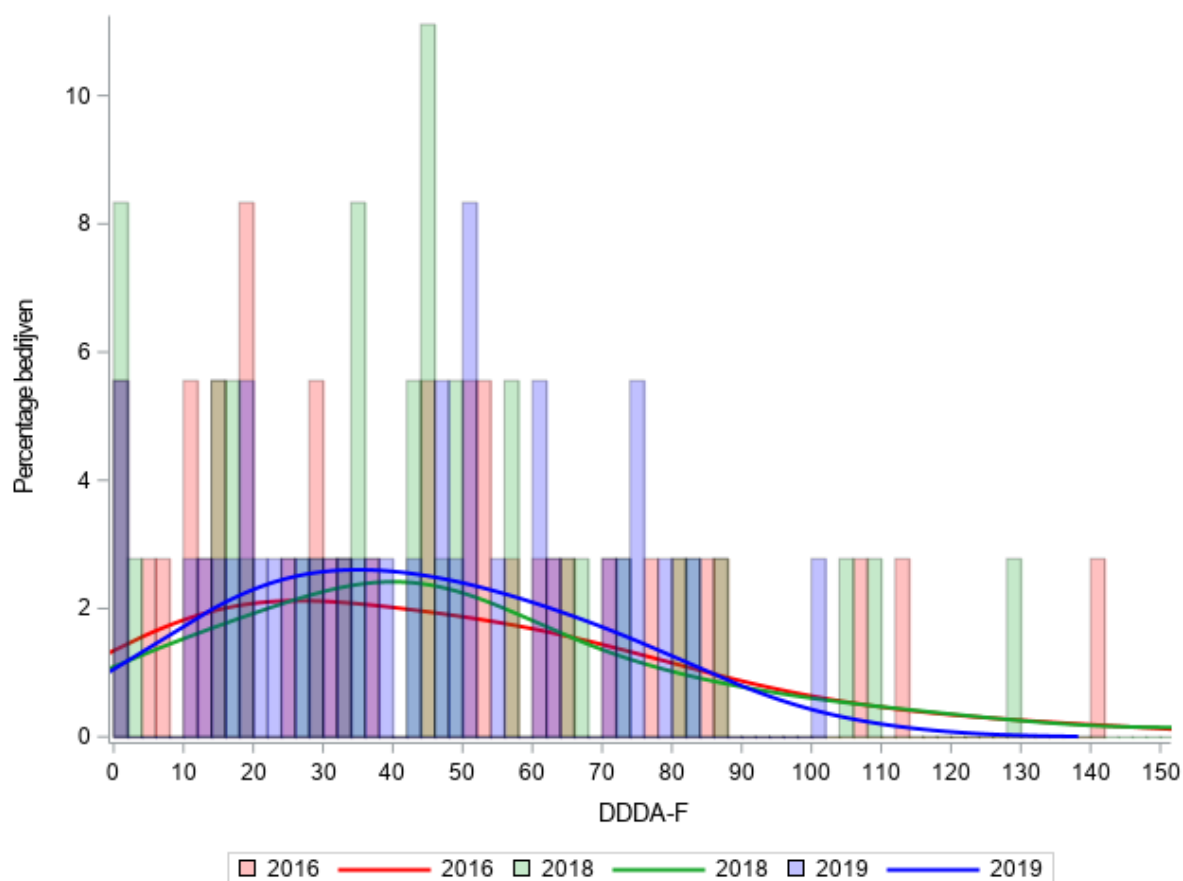
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 3 (8,3%)

Tabel B53. Antibioticumgebruik in DDDA_F per konijnenbedrijf voor 2016-2019*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	41	40,9	31,8	60,3	84,4
2017	49	25,4	21,7	37,9	49,4
2018	40	47,9	44,2	61,1	96,3
2019	36	42,5	40,4	60,8	75,9

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B39. De DDDA_F verdelingen van 2016, 2018 en 2019 voor konijnenbedrijven

Tabel B54. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op konijnenbedrijven in 2019

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	# Bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Oraal	35	0,00	0,00	0,00
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	21	0,00	5,83	4,63
1	Overig	Oraal	7	12,78	19,67	14,70
1	Pleuromutilines	Oraal	18	0,30	8,90	4,17
1	Tetracyclines	Oraal	12	5,06	9,54	7,39
1	Tetracyclines	Parenteraal	19	0,00	1,09	0,66
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	32	0,00	0,00	1,30
2	Aminoglycosiden	Oraal	15	2,86	15,13	8,93
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	35	0,00	0,00	0,05
3	Fluorochinolonen	Oraal	35	0,00	0,00	0,12
3	Polymyxines	Oraal	33	0,00	0,00	0,55

Aantallen dieren in de Nederlandse dierhouderij

Tabel B55. Aantallen landbouwhuisdieren (x 1.000) van 2009 – 2019 in Nederland op basis van gegevens van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) (pluimvee, vleeskalveren, vleeskonijnen en geiten) en EUROSTAT (rest)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Biggen (<20 kg)	4.809	4.649	4.797	4.993	4.920	5.116	5.408	4.986	5.522	5.287	5.002
Zeugen	1.100	1.098	1.106	1.081	1.095	1.106	1.053	1.022	1.066	967	1.047
Vleesvarkens	4.099	4.419	4.179	4.189	4.209	4.087	4.223	4.140	3.967	4.032	4.163
Overige varkens	2.100	2.040	2.021	1.841	1.789	1.765	1.769	1.733	1.741	1.623	1.709
Kalkoenen	1.060	1.036	990	827	841	794	863	762	671	556	532
Alle pluimvee	98.706	102.585	98.253	96.268	98.587	103.944	107.743	105.550	105.184	105.104	101.741
Waarvan vleeskuikens	41.914	43.352	44.358	43.285	44.748	47.020	49.107	48.378	48.237	48.971	48.684
Vleeskalveren	894	928	906	908	925	921	909	956	953	1.017	1.066
Alle rundvee	3.112	3.039	2.993	3.045	3.064	3.230	3.360	3.353	3.082	2.634	2.679
Waarvan melkvee	1.562	1.518	1.504	1.541	1.597	1.610	1.717	1.794	1.665	1.552	1.590
Geiten	374	353	380	397	413	431	470	500	533	588	615
Schapen	1.091	1.211	1.113	1.093	1.074	1.070	1.032	1.040	1.015	743	758
Gespeende vleeskonijnen	271	260	262	284	270	278	333	318	300	291	289
Voedsters (konijn) (moederdieren)	41	39	39	43	41	43	48	45	43	41	48

Antibioticumgebruik volgens Europese doseringen (DDD_{VET})

Tabel B56. Antibioticumgebruik berekend op basis van Europese doseringen (DDD_{VET}/dierjaar) over diersectoren voor 2016 - 2019

Therapeutische groep	Vleeskuikens				Kalkoenen				Varkens			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Eerste keuze	4,02	3,79	3,73	3,86	16,12	11,37	15,15	15,43	6,91	6,62	6,64	6,30
% eerste keuze van totaal	34,8%	35,2%	32,8%	34,6%	57,7%	49,5%	60,8%	61,8%	79,1%	77,7%	77,7%	78,9%
Amfenicolen	0,00	*	*	*	0,00	*	*	*	0,18	0,19	0,19	0,19
Macroliden/lincosamiden	0,24	0,09	0,07	0,05	1,28	*	*	*	0,81	0,85	0,85	0,95
Penicillines	0,68	0,58	0,43	0,86	3,64	1,61	2,58	1,58	0,57	0,54	0,56	0,49
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	0,14	0,17	0,00	0,07	0,10	0,13	0,10
Tetracyclines	1,32	1,27	1,42	1,17	10,71	9,20	11,98	13,42	3,46	3,42	3,25	2,96
Trimethoprim/sulfonamiden	1,78	1,86	1,81	1,78	0,49	0,42	0,43	0,43	1,81	1,51	1,65	1,60
Tweede keuze	7,44	6,92	7,57	7,24	9,77	10,54	9,04	8,92	1,48	1,59	1,53	1,30
% tweede keuze van totaal	64,4%	64,2%	66,4%	64,8%	35,0%	45,9%	36,2%	35,8%	17,0%	18,6%	17,9%	16,3%
Aminoglycosiden	0,00	0,03	0,01	0,01	0,20	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
Aminopenicillines	6,28	5,53	5,74	5,91	9,56	8,95	7,44	8,81	0,97	1,01	0,94	0,78
Cefalosporines 1e en 2e generatie	0,00	*	*	*	0,00	*	*	*	0,00	*	*	*
Chinolonen	1,08	1,23	1,64	1,16	0,01	0,19	0,13	0,11	0,02	0,02	0,02	0,03
Combinaties	0,09	0,02	0,03	0,01	0,00	*	*	*	0,08	0,03	0,02	0,02
Macroliden/lincosamiden	0,00	0,11	0,15	0,16	0,00	1,40	1,46	0,00	0,41	0,53	0,55	0,45
Derde keuze	0,10	0,07	0,09	0,07	2,04	1,06	0,75	0,60	0,34	0,31	0,37	0,39
% derde keuze van totaal	0,9%	0,7%	0,8%	0,7%	7,3%	4,6%	3,0%	2,4%	3,9%	3,6%	4,3%	4,9%
Cefalosporines 3e en 4e generatie	0,00	*	*	*	0,00	*	*	*	0,00	*	*	*
Fluorochinolonen	0,07	0,05	0,06	0,04	1,60	1,06	0,75	0,59	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,03	0,02	0,03	0,03	0,44	0,00	0,00	0,01	0,34	0,31	0,37	0,39
Totaal	11,56	10,78	11,39	11,17	27,93	22,98	24,94	24,95	8,73	8,52	8,54	7,99

Tabel B56. (vervolg)

Therapeutische groep	Melkvee				Kalveren				Overig rundvee			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Eerste keuze	0,95	0,92	0,93	0,86	19,51	18,52	16,82	14,43	0,95	0,95	0,92	1,30
% eerste keuze van totaal	90,33%	89,76%	88,69%	87,11%	78,93%	87,61%	88,07%	86,93%	81,28%	86,12%	88,58%	92,63%
Amfenicolen	0,04	0,04	0,04	0,04	1,22	1,11	1,03	0,98	0,09	0,08	0,08	0,06
Macroliden/lincosamiden	0,03	0,03	0,03	0,03	3,81	3,94	3,68	3,50	0,17	0,19	0,16	0,13
Penicillines	0,15	0,15	0,17	0,17	0,26	0,26	0,24	0,21	0,05	0,05	0,04	0,04
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Tetracyclines	0,24	0,22	0,22	0,21	10,88	10,61	9,84	7,79	0,47	0,48	0,54	0,37
Trimethoprim/sulfonamiden	0,47	0,48	0,48	0,41	3,34	2,61	2,03	1,94	0,17	0,15	0,10	0,71
Tweede keuze	0,09	0,10	0,11	0,12	5,11	2,57	2,24	2,15	0,21	0,15	0,11	0,10
% tweede keuze van totaal	8,64%	9,53%	10,59%	12,18%	20,68%	12,13%	11,71%	12,95%	18,25%	13,65%	10,94%	7,14%
Aminoglycosiden	0,01	0,01	0,01	0,01	0,09	0,09	0,08	0,07	0,01	0,01	0,00	0,00
Aminopenicillines	0,04	0,05	0,07	0,09	4,05	1,59	1,50	1,39	0,13	0,07	0,06	0,05
Cefalosporines 1e en 2e generatie	0,00	*	0,00	*	0,00	*	*	*	0,00	*	0,00	*
Chinolonen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,85	0,74	0,47	0,52	0,04	0,03	0,02	0,02
Combinaties	0,04	0,04	0,02	0,02	0,00	0,01	0,00	0,00	0,03	0,03	0,02	0,01
Macroliden/lincosamiden	0,01	0,01	0,01	0,01	0,12	0,14	0,18	0,16	0,01	0,01	0,02	0,01
Derde keuze	0,01	0,01	0,01	0,01	0,10	0,06	0,04	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00
% derde keuze van totaal	1,03%	0,70%	0,72%	0,71%	0,39%	0,26%	0,22%	0,12%	0,47%	0,23%	0,47%	0,23%
Cefalosporines 3e en 4e generatie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	*	*	*	0,00	*	*	*
Fluorochinolonen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,03	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,01	0,00	0,00	0,00	0,07	0,02	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
Totaal	1,05	1,03	1,05	0,99	24,72	21,15	19,10	16,60	1,17	1,10	1,04	1,41

Gefaseerde invoer nieuwe benchmarkwaarden

Tabel B57. Overgangswaarden zeugen en biggen

Jaar	Signaleringswaarde	Actiewaarde
2018	10	20
2019	7	10
2020	7	10
2021	-	7
2022	-	5

Tabel B58. Overgangswaarden vleesvarkens

Jaar	Signaleringswaarde	Actiewaarde
2018	10	12
2019	7	10
2020	7	10
2021	-	7
2022	-	5

Tabel B59. Overgangswaarden reguliere vleeskuikens *

Fase	Jaar	Signaleringswaarde	Actiewaarde
1	2019-2021	14	26
2	2022-2023	12	24
3	2024-2025	10	20

Tabel B60. Overgangswaarden alternatieve vleeskuikens *

Fase	Jaar	Signaleringswaarde	Actiewaarde
1	2019-2021	8	15
2 en 3	2022-2025	8	12

* Dit is het voorstel voor de indicatieve fasering. Fase 1: tweede helft 2019, 2020 en 2021; Fase 2: 2022 en 2023; Fase 3: 2024 en 2025. De fasering ligt niet vast. Elke fase wordt voorafgegaan door een evaluatie om te beoordelen of de volgende fase haalbaar is.

Standaardgewichten

Tabel B61. De gehanteerde gestandaardiseerde gemiddelde diergewichten per diersoort en diercategorie ten behoeve van de bepaling van de $DDDA_{NAT}$

Diersoort	Diercategorie	Standaardgewicht in kg ¹
Vleeskalveren		172
Varkens	Biggen (< 20 kg)	10
	Zeugen	220
	Vleesvarkens	70,2
	Overige varkens	70
Vleeskuikens		1
Kalkoenen		6
Rundvee	Melkvee	600
	Overige runderen	500
Konijnen	Gespeende vleeskonijnen	1,8
	Voedsters (moederdieren) met lampreien (babykonijnen)	8,4

¹ De gebruikte diergewichten zoals gedefinieerd door het LEI welke zijn vastgesteld bij aanvang van de Nationale Landbouwtelling. Deze worden vermenigvuldigd met de dieren aantallen zoals gepubliceerd door het CBS/EUROSTAT.

Tabel B62. De door de SDa gehanteerde gestandaardiseerde gemiddelde diergewichten per diersoort en diercategorie ten behoeve van de bepaling van de DDDA_r

Diersoort	Diercategorie	Leeftijdscategorie	Standaardgewicht in kg ¹
Vleeskalveren	Blankvlees	0 - 222 dagen	160
	Rosévlees start	0 - 98 dagen	77,5
	Rosévlees afmest	98 - 256 dagen	232,5
	Rosévlees combinatie	0 - 256 dagen	205
Varkens	Zeugen (alle vrouwelijke dieren na eerste inseminatie), dekberen en zoekberen		220
	Zuigende big	0 - 25 dagen	4,5
	Zeug vervangende gelten	7 maanden tot eerste inseminatie	135
	Gespeende biggen	25 - 74 dagen	17,5
	Vleesvarkens	Tot slachtrijpe leeftijd	70
	Opfokzeugen/gelten	74 dagen tot 7 maanden	70
Vleeskuikens²	Reguliere vleeskuikens	0 - 45 dagen	n.v.t.
	Alternatieve vleeskuikens	0 - 70 dagen	n.v.t.
	Opfok ouderdieren	0 - 20 weken	n.v.t.
	Opfok grootouderdieren	0 - 20 weken	n.v.t.
	Vermeerdering ouderdieren	>20 weken	3
	Vermeerdering grootouderdieren	>20 weken	3
Legpluimvee²	Leghennen	>18 weken	1,6
	Opfok leghennen	0 - 18 weken	n.v.t.
	Opfok ouderdieren	0 - 18 weken	n.v.t.
	Opfok grootouderdieren	0 - 18 weken	n.v.t.
	Vermeerdering ouderdieren	>18 weken	1,9
	Vermeerdering grootouderdieren	>18 weken	1,9
Kalkoenen²	Hanen		n.v.t.
	Hennen		n.v.t.
Rundvee³	Melkvee	>2 jaar	600
	Vaars	1 - 2 jaar	440
	Pink	56 dagen - 1 jaar	235
	Kalveren (vrouwelijk)	<56 dagen	56,5
	Vleesstieren	>2 jaar	800
	Vleesstieren	1-2 jaar	628
	Vleesstieren	56 dagen - 1 jaar	283
	Kalveren (mannelijk)	<56 dagen	79
Konijnen	Voedsters/lampreien	>4 maanden en <4,5 weken	8,4
	Gespeende vleeskonijnen	4,5 - 12 weken	1,8
	Opfokvoedsters	12 weken - 4 maanden	3,4

¹ Gewichten (in kg) zoals overeengekomen met de sector. Deze kunnen worden bijgesteld indien dit nodig wordt geacht (bijvoorbeeld ter verfijningen van benchmarksystematiek).

² Met ingang van 2017 wordt in de pluimveesector gebruik gemaakt van het gewicht op basis van behandelleeftijd, tenzij een standaardgewicht is aangegeven.

³In de rundveesector wordt onderscheid gemaakt tussen melkveebedrijven en niet-melkleverende bedrijven. De niet-melkleverende bedrijven worden verder opgedeeld in opfok (<40% van de dieren is mannelijk en geen runderen ouder dan 2 jaar), zoogkoeien (<40% van de dieren is mannelijk en er zijn runderen ouder dan 2 jaar aanwezig) en vleesstierenbedrijven (>40% van de dieren is mannelijk).

Rekentechnische details voor figuur 1 - de lange termijn ontwikkeling in antibioticumgebruik

- Tot 2010 zijn de dierdagdoseringen weergegeven zoals gerapporteerd door LEI-WUR (in DD/DJ) en vanaf 2011 zoals gerapporteerd door de SDa (in DDDA_F);
- De DDDA_{NAT} in 2011 is geschat:
 - o met behulp van de 2011/2012 DDDA_F ratio (gewogen naar het gemiddeld aantal aanwezige kilo's per bedrijf) (kalveren en varkens);
 - o met behulp van de 2011/2012 DD/DJ ratio (melkvee);
 - o met behulp van de 2011/2012 behandeldagen ratio (gewogen naar het aantal dierdagen per bedrijf) (vleeskuikens);
- Het totaal aanwezige diergewicht voor het bepalen van de DDDA_{NAT} is afkomstig van EUROSTAT (varkens en melkvee) en het Centraal Bureau voor Statistiek (vleeskuikens, kalkoenen en vleeskalveren);
- 95% betrouwbaarheidsintervallen zijn afgeleid van de corresponderende betrouwbaarheidsintervallen voor de gewogen DDDA_F.

SDa, Autoriteit Diergeneesmiddelen

Yalelaan 114
3584 CM Utrecht
Nederland

Telefoon: 088 – 0307 222

E-mail: info@autoriteitdiergeneesmiddelen.nl

www.autoriteitdiergeneesmiddelen.nl

Bijlage

Het gebruik van antibiotica bij landbouwhuisdieren in 2019

Trends, benchmarken bedrijven en dierenartsen

SDa/1153/2020

Autoriteit Diergeneesmiddelen, 2020

Vermenigvuldiging is toegestaan onder voorwaarde van bronvermelding